

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

SÖNDAGEN DEN 18 JULI 1920.

ILLUSTRERAD TIDNING

HÖG

GRUNDLAGD AV

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

FRITHIOF HELLBERG

HUVUDREDAKTÖR:
ERNST HÖGMAN.RED.-SEKRETERARE:
EBBA THEORIN.

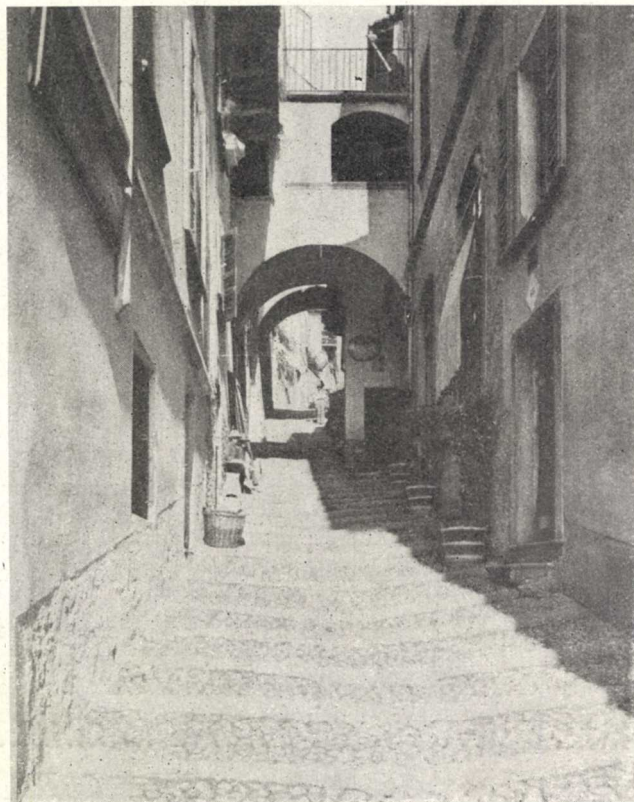
En sommarstad. Bellagio vid Lago Como.

LIKSOM MÅNGA människor arm-båga sig fram till bästa platsen för att där kunna se och synas ävlas de små städerna sinsemellan. Ej så mycket på den bördiga Rooslätten, där möjligheterna äro nära nog lika stora för dem alla. Men i Toscanas bergstrakter sätta de en ära i att klamra sig fast vid branterna på de högsta topparna. Därifrån blicka de vida ut över trakten. Då det var örlog i landet kunde de också lätt hålla fienden på avstånd. I norra Italien där sjöarna slingra som gröna och blå band mellan bergen har självbevarelsedriften ej varit det väsentliga, men skönhetslängtan. Stundom ser man små städer högt upp på sluttningarna ej långt från trädgränsen. Men det är ej ett fortifikatoriskt syfte som gjort att de valt platsen där, utan kärleken till de vida vyer, där bergen förtona i ett oändligt fjärran, där floderna tyckas som silverband och sjöarnas vatten är djupare i tonen än smaragden och turkosen.

Ofta är dock det den bästa platsen, där man ej ses, men obemärkt kan låta blicken svinna mot en avlägsen lointain. Men till att finna ett sådant läge fordras ett blygsamt sinnelag och en god uppfattning om de estetiska värdena. Detta ägde de borgare, vilka under tidig tid vid Lago di Como uppförde den stad, som nu heter Bellagio. Just på udden, där den y-formiga sjön delar sig i två armar byggde de staden kring kyrkan med dess tre absider och höga, smala romanska fönster. Men de voro för ödmjuka för att längst ute på landtungan röja mark och låta staden i cirklar amfiteatraliskt höja sig på klippan, utan nöjde sig med boplatsen nere vid vatt-

Övre bilden: Totalvy över Bellagio.

Nedre bilden: En trappstegsgata i Bellagio.

net. Där ligger den också bättre i skydd för de nordanvindar, vilka stundom svepa ned för alperna. För även Lago di Como har ej alltid samma jämna solskenshumör.

Plötsligt kan den vredgas, bli hotfullt grön med fräsande vita vågkammar. Åskan dundrar mera motvilligt här än söderut där slätten breder ut sig. När blixten skär genom luftlagren, när hela trakter försänkas i mörker och hårt regn faller, då äro Bellagioborna tack samma över den plats deras förfäder valt. Och de som bo högt uppe på bergen förskräckas och ängra den självförhåvelse och det högmot som kommit föregående generationer att bestämma sig för den platsen.

Men snart är åskvädret över. Vinden har lagt sig och solen skiner lika varmt, som någonsin på sjöns lugna flak. Snart glömmer man också bort att det kan vara annat än sol och sommar.

Och Bellagio är en sommarstad, som älskar att spegla i sjön de små söndagsfejade husen som färgats i glada toner. De gröna fönsterluckorna avteckna sig så munter mot murarnas rosa och svagt gula ton.

När solen lyser för hett gå människorna av och an i den långa arkaden som leder utmed hamnen. Eller vandra de in mellan byggnaderna, där de svala gatorna med breda låga trappsteg slingra sig fram under bågar, där en och annan växt klänger sig fast. Här slamrar det och surrar från snickarverkstädernas svarvar, där olivträdet virke formas till skålar och fat, där det konstnärligt älskvärda och originellt uttänkta betyder mera än det praktiskt användbara. Men kniven användes lika ofta som svarven. Virket färgas i olika kulörer

och skäras i små tärningar, vilka sedan sammanställas som intarsia i konstrika mönster. Vanligen är det samma geometriska konstellationer som redan under longobardisk tid voro omtyckta här i trakten. På kyrkornas absider och portaler leva de kvar och befrukta en tradition, som tycktes för stark för att kunna dö.

Men ute på sjön bedrives fiske från dessa flatbottnade båtar, där för och akter äro nästan lika. Och från styrbord till babord löpa bågar av bambu över vilka spännes tyg som skydd mot solen. De behöva ej ro långt ut, dessa fiskare, för att lägga ut näten. Det är ett arbete som för betraktaren ter sig mera pittoreskt än strävsamt. Ute på Lago di Comos lugna flak ros även lättare båtar. Små eleganta farkoster, där under soltälten turisterna slött vila mot mjuka kuddar. Där man så ligger och skådar upp mot stränderna verka dessa dubbelt höga. Varje dag upptäcker ögat nya detaljer. Vackra i och för sig själva och karaktäristiska för det landskap, de införts i. Små kyrkor, vilka ligga hundratals meter över vattenytan, fjärran från bebodda platser, utgöra slutmålet på ett kalvarieberg,

Comosjön med Bellagio på den utskjutande udden. I förgrunden en kalvariekyrka.

där vägen mödosamt slingrar mellan de olika stationernas små helgedomar. Villor där man skulle vilja tro att endast lyckliga människor bo, kanta stränderna. Trädgårdar, vilka med smala terrasser, där vinet växer högre för varje dag, sänka sig mot sjön. Blommande rododendron och mangolia. Starkt doftande jas-

jungfruns lov, skulle de känna sig säkra som bo i den lilla staden? Förvisso skulle de det. Bellagio är fjällens skyddsling. Den äger också något av omedelbarhet. Något av en ung älskande kvinnas tjusning — av renhet och av löfte.

NILS G. WOLLIN.

En historia om plikten. Av Erhard Bäckström.

PÅ DEN TIDEN DÅ JAG ÄNNU VAR helt ung och såg på världen med en drömmars ögon brukade jag alltemellanåt företaga fotvandringar genom landet, än genom den ena delen, än genom den andra. Jag hade inte något mål för mina vandringar, jag hade ingen matsäck, jag hade ingen fordran på bekvämlighet. Jag var bara ute och gick, som på en promenad, och när det blev afton tiggde jag mig ett nattlogi eller kröp in i en lada eller något skjul, och träffade jag några människor på vägen, så berättade jag för dem mitt liv och de visade mig alltid vänlighet tillbaka.

På en av dessa vandringar kom jag också ner till trakten omkring sjön Roxen, och jag såg ett styvsint folk som visste vad det ville och som, om också inom gränser, bevisade mig vänlighet. Särskilt står fortfarande för mig, fast det nu är hela tio år sedan dess, hur jag en gång kom upp till en gård vid namn Farsbo och hur den självägande bonden Per Niklasson därstädes välkomnade mig med en vänlighet som jag endast sällan fått röna. Det var en gammal man som säkert gick på sina sextio, och mildheten och hjärtgodheten lyste ur hans ögon, och mig, en vägfarande, välkomnade han som om jag varit hans egen son. Det led mot hösten då jag var där, och då jag nu återkallar alltsammans i minnet så minns jag som om det skulle ha varit i dag, hur det gick till på morgonen när jag begav mig därifrån. Årets allra tidigaste äpplen hade just börjat falla från träden, och när jag skulle gå plockade han mina fickor så fulla, att jag ingenting mera kunde få i dem. Och jag gick, och när jag hade vandrat ett par timmar och kände mig hungrig igen, gick jag in i en stuga för att få mig ett stycke bröd och ett glas mjölk,

och när jag då kom att nämna att jag hade tillbringat natten hos Niklasson i Farsbo, så såg jag hur ögonen lyste på de innevarande, och de berättade om honom som både sin och hela traktens välgörare.

Men åren ha gått sedan dess, jag har besökt andra trakter än slätten kring Roxen, och jag har för länge sedan upphört att färdas till fots. Niklasson i Farsbo var inte den ende jag hade att komma ihåg, och även om han i ett ögonblick stod för mig i ett klarare ljus än många andra, så försvann även han med åren alltmer nere i minnets undangömda djup. En vacker dag tänkte jag inte mera på slätten kring Roxen, och den godhjärtade och gästfrie Niklasson i Farsbo var som om han aldrig skulle ha hört till dem jag kände.

Men ingenting här i världen göms för evigt, förr eller senare kommer allting tillbaka, och alltid sker det under omständigheter som man är benägen att kalla underbara. Och ju längre det dröjer ju underbarare är man böjd att anse det hela.

Jag hade stigit upp tidigare än vanligt en söndagsmorgon, och jag hade satt mig på tåget och var på väg söderut. Några tidningar hade jag med mig, och jag satt där i min kupé och rökte och läste och dāsade om vart annat. Efter någon timme hade jag gjort slut på nyheterna och kört igenom skvallerspaltarna och tittat över annonserna, och det återstod egentligen ingenting mera för mig än den sentimentala biten, söndagsberättelsen som alltid återfinnes i en välskött tidning. Och så vek jag då upp den sidan och började läsa.

I första ögonblicket fann jag ingenting egendomligt i detta. Det var visserligen en historia från slätten kring Roxen, där jag en gång hade varit och fotvandrat, men jag

hade också varit på så många andra ställen så den saken väckte inga särskilda minnen hos mig. Och tiden till vilken berättelsen var förlagd, slutet av 1800-talet, intresserade mig heller inte mer särskilt än vilken annan tid som helst. Det var först sedan jag kommit till nära nog de allra sista raderna som allt det underbara i händelserna föll över mig som en rosenröd sky.

Berättelsen hette Arrendet, och i korthet lydte den som följer.

Arrendatorn Sven Jonasson i Slättmon hade stora svårigheter att kämpa emot, och han skulle för länge sedan ha givit upp alltsammans, ifall det inte hade varit för hustruns och barnens skull. Han var trött och utarbetad och ännu värre blev det, då i berättelsens början distriktsveterinären Assarsson kom och dömde hans ende ox till livets förlust. Med sorg i hjärtat körde Sven Jonasson själv ut sin döda ox och grävde ner honom, och då det var gjort satte han sig på en stubbe i närheten och började fundera. Då steg i blyxtbelysning upp för honom en tanke, som han redan många gånger hade haft och som hade kommit på honom för första gången under en svår vaknatt, som han hade haft för en amorderings skull. Det var den gamla och i litteraturen så ofta behandlade historien om livförsäkringen som spökade. Om han tog sitt liv så skulle livförsäkringen falla ut, familjen skulle komma på fötter och lyckan skulle stråla. Själv skulle han offras, men han hade nu så många gånger tänkt på den saken att den hade blivit naturlig för honom.

Men han var en pliktrogen man, denne Jonasson. Innan han tog sitt liv borde han dock ännu en gång försöka, ifall det inte ändå fanns någon möjlighet att reda ut den svåra härvan, ännu en gång borde han försöka

Radioaktivt — Hårläkemedlen RA—DI—ON — Vetenskapligt

Grånad botas och förhindras. Pris pr burk 3:50.
CNEM. ANST. IBIS, 11 Stora Nygatan, Stockholm.

Riks tel. 170 76
Allm. tel. 146 29

Obs! Mjällbildning och håravfall upphöra. Nytt hår även på skalliga personer, om hårrötterna ej äro döda. Pris pr flaska 6:—.

Visingsömotiv.

att få låna lite pengar. Och så spände han då för hästen och for in till Linköping för att försöka.

Men det gick som man hade kunnat vänta. Sven Jonasson hade redan alltför många papper inne, och de namn han hade på sitt nya voro inte nog starka för att lånet skulle gå. Med bedrövelse i hjärtat spände han för hästen igen och vände tillbaka mot hemmet. Han måste ha sitt papper förstärkt, men var finna borgensmannen till det?

Det var en solvarm eftermiddag, och färdens skred endast helt långsamt framåt. Hela vägen funderade Jonasson, och när han kom närmare hemmet fick han ännu en sak att tänka på. Han träffade prosten på vägen och denne steg upp i vagnen till honom och sade: — Jonasson skulle nog tänka på sin son. Han sköter sig alldeles för bra i läsningen. Han borde få komma in till Linköping och gå läsvägen. Han är för god att bara bli bonde.

Och då förstod Sven Jonasson att nu var stunden inne att han borde träda inför sin domare, nu kunde han själv inte längre hålla det flytande, nu var tiden inne att livförsäkringen borde få falla ut. Och han for hem, och han talade med sonen och hustrun om varjehanda, och så hade han en vaknatt igen, och härunder fattade han oåterkalleligt sitt beslut.

Och så blev det morgon, och den dagen gick Roxen rykande vit för en vild västanstorm. Vågorna kommo höga och skumtoppiga från Tvärskogs udde och rullade öster ut mot Norsholm, som det stod i berättelsen. Då sade Sven Jonasson:

— Nu far jag över sjön till Niklasson i Farsbo och hör efter om han vill hjälpa mig med sitt namn på lånet.

Så långt hade jag läst i berättelsen, och jag hade läst med hela det intresse som man ägnar en sådan historia i en kvav järnvägs-kupé på ett skakande tåg, men mera hade det inte varit. Nu riktigt hoppade jag till och berättelsen fick med en gång levande liv, alldeles så som en berättelse får, då den handlar om någon som man känner till. Det vill säga jag reagerade inte omedelbart, utan jag satt där ett ögonblick och funderade över detta namn Niklasson i Farsbo, innan jag riktigt kunde placera det. Men så var det klart, och i rykande fart löpte ögonen vidare över berättelsen.

Vad var det Jonasson sökte? Var det en borgensman eller döden? Han sökte båda, antingen en borgensman eller döden. Och nu studsade min blick, och nu förundrades jag. Per Niklasson i Farsbo kände jag som hjärtegodheten själv, men när nu Jonasson gav sig över sjön mitt i den allra svåraste storm, så var det inte i någon förhoppning om hjälp, ty vad Niklasson i Farsbo skulle svara det visste han redan, och det svaret var ingenting annat än nej.

Jag var mycket förundrad där jag satt, och än värre blev det några rader längre ner. Med egna ögon läste jag det, och jag kunde inte önska att få se det tydligare uttryckt: När ekan mot middagstiden styrde ut från Farsbolandet, förde den en dödsdömd man ombord. Niklasson hade som väntat var sagt nej, och då fanns det bara ett att göra.

Och sedan var berättelsen praktiskt taget slut. När Jonasson kom mittsjöss band han fast skotet, och sedan satte han sig och väntade. Ekan lyftes på en vägkam och slungades ner i djupet, det lösa fockskotet snodde sig om hans fot, och bara ett ögonblick senare hörde Sven Jonasson inte mera till de levan-

Skyarna vandra och vandra.

Vättern är sommarblå.

Långt upp i bergen på andra stranden lyser det vita

Västana.

Grännas dockhus i brinnande kvällsol stå.

Vore jag nu som den unga

jätten på Visingsö,

skulle jag dansa och sjunga

och ta ett halomilsskutt över

sagens sjö

— men jag är gammal och tung och

trött och slö.

Dockor och dockhusmöda

orkar jag inte med.

Jag vill gå in i den döda

skogen, jag vill en enda

gång ha fred.

Över mitt huvud regnar det

maskar ned.

Åck, men den levande skogen

hör jag susa ännu.

Nyss kom en hök och tog en

liten duva, och duvan

det var du.

Vingen den ångestflaxande

reus itu.

Livet går vidare bara,

ängarnas blomsterkorg

töms och fylls, och de klara

vågorna skölja sakta

bort all sorg

här på stranden vid foten av

Visingsborg.

BO BERGMAN.

des antal. Ekan drev i land under Tjurbergets ö, och Fiskar-Jon på udden fann där både seglare och farkost.

Berättelsen var slut och jag satt där och funderade och tittade på tallstammarna som snurrade förbi.

— Verklighet och dikt, tänkte jag för mig själv. Vad är verklighet? Vad är dikt? Var slutar verkligheten, var börjar dikten? Var går gränsen, om det nu finns någon gräns?

Att denna historia om Arrendet var sann och verkligen hade hänt tvivlade jag inte ett ögonblick på, och dock fanns det i berättelsen en punkt som min hjärna vägrade att fatta. Sven Jonasson kände jag inte, prosten kände jag inte, och om historien i dess helhet kände jag ingenting, men Per Niklasson i Farsbo kände jag, och vad som berättades om honom förundrade mig på det högsta.

Det har hänt mig några gånger förut att man berättat mig en historia och bett mig ta ståndpunkt, och jag har gjort det. Men knappt har jag haft historien klar och fällt mitt domslut förrän motparten har kommit och också berättat hur alltsamman har gått till, och då har det alltid funnits några detaljer som den förste hade glömt bort och som visserligen inte på det minsta förändrade det yttre förloppet men som ändå helt och hållet ändrade historiens karaktär. Och då har jag stått där och sett hur den första versionen nog var verklig och sann och inte innehöll ett enda lögnaktigt ord, men ändå var den delvis en dikt.

Och så föreföll det mig nu också med denna historia om Arrendet. Att allt måste ha gått till som författaren berättade var naturligtvis utan vidare klart, men dock måste det säkert finnas något som han hade hoppat över, om det nu berodde på honom eller kanske någon annan som han hade fått berättelsen ifrån. Det var i slutet av 1800-talet tilldragelsen hade timat, och det var sannerligen mer än tjugo år gångna sedan dess.

Och så satt jag där och funderade. Tallstammarna hade upphört att dansa förbi mig och nu gled jag i stället genom ett landskap av åkrar och åkrar och återigen bara åkrar. Jag hade passerat Norrköping, jag hade åkt förbi Kimstad och jag hade kommit ett stycke söder om Norsholm. Då var jag nere i trakten där denna historia hade passerat, och bäst vad jag satt där så tänkte jag:

— Jag kan komma fram i kväll och jag kan dröja till i morgon. Jag har ingen som väntar på min ankomst. Om jag nu stiger av vid någon station och får mig en kärra och åker någon mil, så kommer jag till trakter där jag nu inte har varit på tio års tid, och lever Niklasson i Farsbo, så får jag återse en av de bästa hedersmän jag någonsin träffat.

Och så tog jag min rock och min väska, och vid nästa station steg jag av, en liten vacker station med en hagtornshäck, som just stod i vårens allra ädlaste grönska, och med hägg som just hade skrudat sig skinande vit och med syrener vilkas svällande blåa blomknoppar kunde slå ut vilken dag som helst. Där steg jag nu av.

Jag frågade efter en kärra eller vagn. Så här på söndan fanns det ingen att bara ta. Då satte jag in min väska på stationen, och så gav jag mig iväg till fots, precis som jag hade gjort så många gånger förr.

Men en sak är att vandra i tjuguaåldern, en annan är att göra det tio år senare. Den första halvtimmen var det en fest, sedan var det rätt så nöjsamt, och därpå önskade jag nästan att jag inte hade tagit mig för denna historia. Men nu var jag på väg, och då var det inte annat att göra än att trava på.

Det var mer än middagsdags på dagen när jag började närma mig Farsbo, och när jag väl kom fram stod solen redan i sydväst. Jag frågade efter Per Niklasson, och han levde ännu fast han just var ute med sonen på en tur över ägorna. Men sonhustrun var hemma, och när hon hörde att jag redan en gång för många år sedan hade varit där bjöd hon mig in och vi satte oss ner och språkade. Hon var helt ung, knappt mer än tjugo år fyllda, och av den tid då jag första gången besökte Farsbo hade hon alls inte något minne, trots att hon var barnfödd i trakten. Slättmon hette gården, och den låg på andra sidan Roxen så gott som mitt emot.

— Sven Jonassons dotter, frågade jag.

— Ja, svarade hon. Kan han vara känd?

CAP KAKAO

är genom sin fylliga, goda smak och renhet den bästa och billigaste

FRANSKA CHOKLAD- & KONFEKTFABRIKEN, A.-B. - GÖTEBORG

I sanning, underbar är dikten, än underbarare är verkligheten. Jag hade gått ut för att finna Per Niklasson, den ende av berättelsens personer, som jag kände, och nu skulle jag träffa inte bara honom utan också Sven Jonassons dotter. Och i detsamma skrapade det i gruset utanför på gården och hem kommo både Per Niklasson och hans son.

Tio år hade gått sedan den gång jag såg Per Niklasson i Farsbo och båda hade vi förändrats. Gammal och grå var han redan första gången, än gråare var han nu, men vänligheten och mildheten strålade om honom som förut. Han kände inte igen mig, och det var ju helt naturligt, så många vägfärande som han helt säkert härbärgerat under sitt livs dagar. Men när jag berättade för honom vid vilken tid det var som jag förra gången gästade gården och drog fram allt vad jag ännu kom ihåg sedan dess, så klarnade hans minne och han skakade på huvudet och log precis som en gammal man brukar göra, och så sade han:

— Jag börjar komma ihåg. Det var det året son min var borta på kursen. Ja nu minns jag alltsamman.

Vad hade jag för ärende? Vad ville jag? Sannerligen, jag visste det knappast själv en gång. Jag ville återse Per Niklasson och det hade jag nu fått göra. Men jag ville nog också något mer, jag ville bra gärna ha besked om allt som hade inträffat den gången i tiden, då Sven Jonasson i Slättmon kom till Niklasson i Farsbo för att få hjälp med lånet. Och därför gick jag inte heller min väg, när jag nu hade fått återse Per Niklasson, utan jag stannade för att så småningom på något listigt sätt försöka få komma in på den frågan.

Men det var inte så lätt för mig att vara listig. Jag besåg ladugården och stallet och gick igenom många av byggnadens rum och jag inspekterade trädgårdens alla buskar och träd, men hitta på ett osökt sätt att komma in på frågan, det kunde jag inte. Till sist blev jag då så trött och utledsen på mig själv att jag höll på att ge upp alltsammans och bara gå min väg, men ändå blev det inte av att jag gjorde det.

Det blev dags att äta aftonvard och vi åto. Per Niklasson gick tidigt till sängs och han avlägsnade sig nu från oss andra under det att sonen och jag ännu någon timme dröjde vid samtalet och våra pipor. Sedan var det dags även för oss att gå till sängs och efter att ha fått löfte om att drängen följande morgon skulle skjutsa mig ner till stationen uppsökte jag så småningom det rum man hade ställt i ordning för mig.

Jag var rätt så trött men jag somnade ändå inte omedelbart. Fast dagen på alla sätt hade varit behaglig och angenäm och jag borde ha haft alla skäl till att känna mig nöjd och belåten, så låg jag där ändå och kände mig otillfredsställd. Hur hade det riktiga och sannfärdiga händelseförloppet varit den gång för över tjugu år sedan, då Jonasson i Slättmon kom till Niklasson i Farsbo? Jag visste det inte och skulle väl aldrig få veta det, och det irriterade mig.

Så hade jag legat vid pass en halv timme då jag hörde steg utanför min dörr, och så knackade någon. Jag tänkte att det möjligen kunde vara sonen som kom, men det var det inte. Till min överraskning fann jag att det inte var någon annan än den gamle Per Niklasson själv, han som nu borde ha legat i sin djupaste slummer.

— Undra nu inte så mycket på att jag kommer så här, sade han i det han slog sig

ner. Jag är en gammal man och jag fyller snart mina sjutti, och då kan man ju få ha rätt att uppfatta en del ting på annat sätt än många yngre. Jag har nu legat i fulla två timmars tid och funderat och inte kunnat somna, så nu vill jag det inte längre. Nu vill jag få besked. Varför har han kommit hit, och vad är det han har gått och funderat över hela tiden?

Jag har bara ett svar som jag brukar ge i en sådan situation, och det lämnade jag.

— Hur så, svarade jag.

— Å vi gamla vi ha våra ögon för oss, och att höra i det fördolda ha vi också lärt oss. Hela dan har jag sett hur han har gått och funderat och tänkt, och jag har hört det också, men vad det är, det vet jag ingenting om. Och nu när jag har legat för att somna har jag inte kunnat sova, utan jag har bara legat och funderat över honom. Säg mig nu vad det är det gäller.

Och så sade jag:

— Hur gick det till den gång i tiden då Sven Jonasson i Slättmon kom hit för att få Niklassons namn på lånet?

Det hade varit mörkt inne i rummet när Niklasson steg in, och det var fortfarande mörkt. Jag kunde inte se Niklassons ansikte tydligt nog för att avgöra om det förändrade uttryck, men han lutade sig framåt och han suckade. Så frågade han:

— Hur kan han veta något om den saken? Inte kan väl han ha känt Sven Jonasson i Slättmon.

Då berättade jag hur jag hade gjort Sven Jonassons bekantskap och hur jag hade fått reda på denna historia som passerat för länge sedan. Han satt mycket förvånad, den gamle Niklasson.

— Det är underbart, sade han, att efter så många år få höra denna händelse berättas. Det är också underbart att se hur sanningen och påhittet blandas om vartannat. Somt stämmer med verkligheten och somt är tillagt eller förändrat. Men så brukas det visst av dem som skriver sånt där. Man måste veta det, att inte alltsamman är sant. Vem är det som har skrivit det där?

Jag nämnde det namn som jag hade sett i tidningen, men Per Niklasson kände honom inte.

— Det är naturligtvis någon utsocknes, menade han.

Men så tog han själv upp den stora frågan.

— Hur det gick till den gång då Sven Jonasson kom hit för att få mitt namn på lånet? Jo Roxen gick rykande vit, och det var ett väder som var hemskt. Jag hade just tagit mig en tur till sjön för att se efter att allt var klart med mina ekor, och då fick jag se honom komma därute på håll. Jag stod själv nere vid bryggan när han tog i land. — Ett sånt väder, sa jag. Hur kan du ha gett dig ut i ett sånt väder? — Plikten går före, svarade han, för en sådan människa var han. Och så kom vi opp och han började tala om sitt ärende. Han hade många papper inne förut, och ställningen hade rätt länge varit svår för honom, det visste jag, jag kände ju honom såväl. Då sa jag till honom: — Har plikten talat till dig så starkt att du har begivit dig tvärsöver Roxen en sådan dag som denna, då må plikten tala också till mig. Och så var det sagt. Pappret hade han inte med sig den dagen men mitt ord fick han, och det visste han var lika säkert som mitt namn. Och så begynte han då att tala om att bege sig tillbaka igen. — Det är vanskligt, menade jag på, det går på livet att ge sig ut i det vädret. Men han ville inte

lyssna till mitt tal, hade han kommit hit så kunde han också komma tillbaka. Och det var rätt, men när han reste hit var det honom likgiltigt vad han tog sig för, till och med om färden skulle bli hans sista, och när han nu för tillbaka var allting uppret och han hade åter fått något att leva för. Men då svarade han: Plikten går före. En plikt hade jag när jag for hit, nu har jag en annan. Nu måste jag skynda mig hem till Anna-Klara och berätta hur det har gått. Och det gick inte för mig att hålla honom kvar. Jag följde honom ner till stranden, och han stötte ut och gled iväg, och jag stod där och såg efter honom en liten stund, men sedan såg jag honom aldrig aldrig mera.

Och så började han snyfta och gråta, den gamle mannen, så det var rent hemskt där jag satt i sängen och hörde på honom. I sanning, berättelsen var djupt sorglig och jag förstod att den gamle skulle känna sig svårt skakad när han nu satt här och minnena strömmade på honom.

Men för mig var nu saken klar. Den godhjärtade gästfrie Per Niklasson i Farsbo som jag kände och värderade sedan tio år tillbaka och som andra kände och värderade sedan ännu många många flera år tillbaka, den mannen hade lika lite låtit Sven Jonasson gå ohulpen ifrån sig som någon annan. Så som jag hade misstänkt att det skulle förhålla sig så var det också. Och tragiken i denna historia grep mig förfärande hårt. Här var å ena sidan denne plikttrogne Sven Jonasson som mitt i den allra värsta stormen gav sig ut tvärt över sjön med den idéen fastbränd i sin hjärna att nu skulle han dö. Men så kommer han till Farsbo och blir hjälpt, och det finns inte mera något rimligt skäl för att han skulle frivilligt lämna det liv som han dock så starkt hänger fast vid. Men han vill hem till sin hustru och sina barn, han vill hem och få berätta hur allt avlupit, och som på blodigt håll möter honom nu döden som han inte längre kan ha någon anledning att vilja möta. Här var å andra sidan denne Niklasson som jag och många med mig kände som en den mest godhjärtade och vänlige bland människor, men bara för att berättelsen skulle få det slut som författaren hade önskat, så hade Niklasson kommit att stå där som — ja, som en helt annan än den han var.

Och jag kände att denna historia var en historia alldeles för sig själv med en tragik som var både stor och djup. —

Förmiddagen hade gått över i middag, solen stod på sin högsta höjd, den milda varma luften ångade av tusen sköna dofter. Och jag erfor en känsla av högtid och frid där vi just nu genom en barrskogsunge färdades vägen framåt mot stationen. Ännu ett stycke åkte vi, och så hade vi lämnat skogen bakom oss — hela vida fältet låg utbrett för våra blickar. Och då sågo vi vid pass ett par stenkast framför oss en gammal vördnadsbjudande man som med raska och spänstiga steg vandrade vägen framåt.

Det är prosten, tänkte jag för mig själv, ty vem skulle det väl kunna vara annat än han. Och vagnshjulen hade heller inte snurrat många varv härefter, förrän drängen pekade med tömlyckan bortöver vägen och sade:

— Se är inte självaste prosten ute och går.

Och så skedde det precis som jag hade läst i berättelsen att det hade gjort tjugu år tidigare, då prosten en solvarm eftermiddag steg upp i vagnen till Sven Jonasson; bara en liten stund senare hade vi självaste prosten hos

PÅHLSSONS
Teaterkonfekt och Dessertchoklader. Högfina kvalitéer.
Tillverkare:
A.-Bol. Carl P. Pahlssons Choklad- och Konfektfabrik, Malmö.

Bomullstyger = Möbeltyger = Gardiner
Prover på begäran. • • •
Precisera vad som önskas. * **Konstfliten, Göteborg.**

Carl Peter

oss i vagnen. Jag makade åt mig på baksätet och där sutto vi nu och läto blickarna glida utöver de rykande och ångande fälten alltunder det ett angenämt samtal om orten och dess befolkning begynte.

Så sade jag till sist:

— Detta folk är ett kärnfolk bland männskor, en gör underverk i uppoffringar och hjälpsamhet, en annan skattar plikten så högt att han för den vill våga sitt liv.

Då såg han på mig med ett småleende, den gamle milde ungdomlige prosten, och så sade han:

— Sådana där uttalanden bruka alltid komma någonstans ifrån. Får jag fråga en sak? Har min unge vän kanske läst den där berättelsen från vår trakt, som stod i tidningen i går?

— Ja, svarade jag, den berättelsen har jag läst, och Per Niklasson i Farsbo känner jag sedan tio år tillbaka, fast i berättelsen var han framställd helt annorlunda än han i verkligheten är.

Återigen smålog den gamle prosten.

— Verkligheten, sade han, vad är verklighet, vad är dikt? Man är ofta så snar att döma och fördöma, och allra värst är det med den saken i ungdomen. Sedan väntar man och tänker två gånger eller kanske ännu bättre tre innan man säger sin mening. Verkligheten går någon gång över till dikt, och dikten kan också någon gång hitta på att bli verklighet. Vad Niklasson i Farsbo beträffar är nog berättelsen sann, men sannt är också att han i berättelsen är framställd annorlunda än han i verkligheten är.

Alldeles utan att veta vad jag gjorde lyfte jag högra handen och knackade mig tre gånger i huvudet. Då log prosten på nytt.

— Nej nej, sade han, gammal är jag nog, men så gammal är jag inte, att jag inte vet vad jag säger. Men för att min unge vän skall förstå vad jag menar, så skall jag berätta en sak. För tjuugu år tillbaka var Per Niklasson en helt annan man än han är nu. En kärnkarl var han visserligen, men han var ovänlig och hård, och vände sig någon till honom med bön om hjälp, så var det först när alla andra utvägar voro stängda, men aldrig hörde man talas om att det var någon den mannen hjälpte. Så hände det sig en dag att Sven Jonasson for över Roxen mitt i den allra värsta rykande stormen. Vad som sedan yttrades mellan honom och Per Niklasson vet Herren allena, för vad Niklasson numera berättar är inte annat än en stackars pinad och plågad svag människas självförsvar. Men vad man vet är att kvinnfolket den gången hörde häftig ordväxling inne från kammaren, och när sedan Jonasson gick, så följde honom Niklasson inte ett steg. Så förhöll det sig med den saken, vad sedan min unge vän än måtte ha hört.

— Underbart, sade jag, verkligheten är sannerligen underbarare än dikten. Men om nu detta är sannt, hur kan då Niklasson vara som han är, prisad och lovsjungen av alla?

— Den Högstes vägar äro underbara, svarade den gamle. Denne man som alldeles säkert vägrade den stackars Jonasson sitt namn på ett papper, han är nu socknens ädlaste själ. Knappt hade den sorgliga underrättelsen om Jonassons bortgång nått våra öron förrän ännu en underrättelse slog oss med bestörtning. Ångern och pinan hade tungt lagt sin hand på Per Niklassons själ, och under flera veckor var han som alldeles borta från livet. Men sedan repade han sig så gott som med ens, och det var som om han i sin gamla människa skulle ha fött en ny. Sven

Jonassons efterlevande hjälpte han till rätta, sonen Börjes skolgång kostade han på och även om de yngre barnen drog han försorg. Det allra yngsta av de barnen har jag förresten för bara helt kort tid sedan vigd vid Niklassons son, ifall min unge vän inte skulle ha reda på den saken. Ja, se där, så underbart kan det gå. Och sedan började han hjälpa andra människor tillrätta. Vägfarande tog han sig an och alla som ha kommit till honom har han hulpt. Och ändock har han ännu inte funnit friden, ännu alltjämt gnager på hans själ minnet av den där dagen då Sven Jonasson for över Roxen i rykande storm och satte livet till. Då slår hans samvete hårt, och då försöker han frälsa sin själ med att berätta om hur det gick till den gången mellan honom och Sven Jonasson. Och vid den berättelsen klamrar han sig fast som om den skulle vara det dyrbaraste han ägde, men i hela socknen finns det ingen mer än han själv som tror på det han berättar.

Vi hade nu kommit fram till den bygd där husen lågo tätare än förr utefter vägen, vi passerade den ena handelsboden efter den andra, och rätt vad det var sågo vi också järnvägen där den drog fram borta till höger. Och så gott som i detsamma voro vi också framme vid stationen.

Och nu skildes våra vägar. Den gamle skulle inte med tåget, han hade bara ett ärenden fram till bankens avdelningskontor. Och jag, jag gick in på stationen och hämtade mitt bagage och satte mig att vänta på tåget, som snart skulle komma. Och när sedan tåget hade kommit gick jag inte omedelbart in i kupén, utan stod kvar därute på plattformen och lät blicken glida utöver fälten och denna underbara bygd som vi rusade förbi. Och jag tänkte:

Underbar är dikten, än underbarare är verkligheten, men allra underbarast är dock återigen dikten. Ty vad är det som håller oss uppe, vad är det som ger vårt liv dess värde om inte dikten! Dikten om vad som hände den gång i tiden då Sven Jonasson mitt i rykande storm for över Roxen till Per Niklasson i Farsbo! Dikten som har skapat om Per Niklassons liv! Dikten som har kommit att frälsa så många människor ur elände och nöd! I sanning, underbarare än allt annat är dikten!

Att sköta pengar.

För Idun av VERA v. KRÆMER.

I DENNA TIDNING, I IDUN, HAR jag, som nu dristar mig att predika en smula om ämnet ekonomi, läst just de ord, som äro och för mig blevo nyckeln till att ordna det vanskliga kapitel, som heter ens privata och ens familjs ekonomi. De orden gingo ut på detta: det är mindre viktigt att skriva upp vad man har givit ut som att skriva upp vad man skall ge ut.

Först ett par ord om ekonomi i allmänhet! Att nödgas tala om pengar i sitt äktenskap är för detta fullständigt ödeläggande, så länge makar ha det på den bogen att de skola dividera om utgifterna, så länge dras deras förhållande ideligen ner till en retlighet och en trivialitet, som lika många gånger utestänger tillfället till samförstånd och sympati. Och för den enskilde — att i längden veta med sig att man är skyldig människor pengar ger en hemlig otrevnad åt ens liv, det är en gnagande makt på ens välbefinnande. Att vara skyldig en bank pengar kan man ta fullständigt osentimentalt och att ha räkning i ett

par större firmor är snarare en rekommendation. Men det är — dyrt och det är frestande. Att ha årsräkning på exempelvis N. K. måtte vara en sannskyldig fallprop. Ty — att kunna sköta pengar (och kredit) är detsamma som att vara mäktig av självbehärskning. Och är man inte född med den egenkapen har man ett hårt arbete att förvärva den — den ekonomiska självbehärskningen är dock lättare att så småningom förvärva än den andra sorten, ty där finns mindre provokation.

Förvärva den måste man, annars står man inte ut. Det finns fall, då en livslång, daglig och stundlig sparsamhet är helt enkelt nödvändig för ens existens, där finns inte rum för frestelser, inte tanke på självbehärskning eller inte, för att kunna alls leva måste man gå i samma krets av pinande oro för örena och sparsamheten blir där en lång vana. Sådana människor äro beundransvärda, om de ändå kunna vara vid gott lynne i sällskap med oss andra och i synnerhet med den kategorien, som inte behöver behärska sig, därför att pengarna räcka också för slöseri, och en fest hela livet igenom. Ty där finns provokationen! Den sortens folk är för oss andra en ständig källa till kamp med vår svaghet, vårt lyxbegär och den bristande självkänsla, som gör att man vill vara finare i kläder och vagnar än man har råd till. Och det är för denna kategori av oss, som de ekonomiska provokatörerna äro farligast: för oss, som icke direkt behöva vända på vart öre, men som alls inte ha råd att leva flott. Liksom en nervös och häftig människa ständigt irriteras av sin omgivning till förhastade svar, som hon sedan måste ångra, äro de alltid flotta, modärna, levnadsglada individerna av vårt umgänge, en hets till förlöpnings i avseende på vår ekonomiska balans. Det hela blir för oss, som icke äro födda ekonomiska, födda rika eller bohëmer, en ständig kamp. Som man nog aldrig segrar i, men som dock kan drivas så pass framgångsrikt att man lever lugnt och känner sig som en fri människa inombords.

Om man kunde uppfatta denna kamp som en sport, skulle den bli mera ett nöje än en botgöring. Sporten får inte drivas till att bli professionell, vilket vill säga att man inte får bli snål! Men man skulle lära sig finna nöje i detta tyglade av sig själv, i att ibland ge efter och ibland, när det behövs, strama åt och alltid inför sig själv känna sig ekonomiskt gentlemannalike. (Hur andra se en i fråga om de utgifter man gör eller underlåter är däremot en hopplös historia!) I intet fall är man så hänvisad till sig själv, så beroende av sig själv, som ifråga om sin ekonomi, ty det finns inte två människor eller två familjer som leva på samma sätt och ha samma behov. För somliga är lyx icke lyx utan nödvändighet, andra äro befriade från stora områden av utgifter, emedan de icke ens veta av att dessa områden finnas, för somliga är maten ett likgiltigt ting, för andra en verklig del av välbefinnandet. Själv har jag ett bokabonnemang, som kostar mig 10 kr. i månaden, men som jag aldrig får slutbetalt, emedan jag ideligen tar nya böcker! Alltså är detta en utgift på 120 kr. om året. Min granne köper inte böcker, men hon champonerar sitt hår ute och har en viss budget i den vägen — vår gemensamma bekant är otroligt händig och syr sina kläder själv konsekvent (vilket är något helt annat än att en gång i kvartalet sy en blus!) och med det sparar hon mer än vi två andra tillhoppa och är kanske mycket mera fix.

Pröva **Tuppens Zephyr**
och Ni köper ingen annan.

IDUNS PRENUMERATIONS-PRIS:

Idun A, vanl. uppl. med julnummer:
Helt år ..... Kr. 16:—
Halvt år ..... > 8:25
Kvartal ..... > 4:25
4:de kvartalet ..... > 5:—

IDUNS ANNONSPRIS:

Pr millimeter enkel spalt:

40 öre eft. text. Utländska annonser:
45 öre & textside. 45 öre efter text., 50 öre
20 % förhöjning för & textside, 20 % förh.
särskild begärd plats, för särsk. begärd plats.

Alltså måste man gå till sig själv och vara oanfäktad av de andra. Inom sitt eget område har man kanske en vurm — teaterbesök, någon elegant vana som t. ex. tedrinning på Royal, musik, vackra skor, någon bokspecialitet — som ständigt bringar oreda i ens penningförhållanden. Det gäller om den vurmen är värd de bekymmer den skapar och det får var och en avgöra med sig själv. Å andra sidan kan man inte tala om den ekonomi, som gör ens liv oskönt — den ligger utanför alla resonnemang.

Men — vi tränas genom tidningsartiklar, föredrag och utställningar, att få upp ögonen för vissa skönhetsvärden, som kanske sedan kräva den största behärskningen att icke trå efter. Den stora hemslojdsutställningen hos Liljevalchs var en sådan fallgrop. Allt vad man kan önska av härliga tyger, spetsar, mattor, kragar och så vidare av detta, som man lärt sig älska, men som ens hem strängt taget inte behöver, då man redan för länge sen satt bo, allt detta låg och väntade på att bli köpt och beställt. Man uppfostras att betrakta sådant som en lycka (vilket det är) och en nödvändighetsvara, men man har inte råd att år efter år, utställning efter utställning samla på sig denna keramik och dessa vackra ting! Här är ett stort fält för självbehärskning.

Vi lära barn att söka nöja sig med litet och vi tala om hur de kunna leka med några stenar och ett par tygbitar bättre än med dyrbara saker. Men själva äro vi ständigt påverkade att inte längre finna våra stenar vackra — uppfostran till kultiverad smak drar med sig kostnader hela livet igenom.

Min lilla flicka önskade sig nyligen tre saker: en symaskin, en katt och månen. Jag sade henne: du är inte nöjd med dina saker! Du har fullt upp, dockor, dockvagn, lokomotiv, en lergök, vad som återstår av din dockservis, en spis! Du är inte nöjd med dina saker!

En vecka därefter kom jag hem med en ny blus. Och barnet sade: Mamma är inte nöjd med sina saker. Hon hade ohyggligt rätt. Man är aldrig nöjd med sina saker, man har ständigt nya behov. Och ju större inkomster man får, desto fler bli behoven. Därför hjälper det till en viss gräns inte att få större inkomster. Det enda som hjälper är att, om man väl har det så att man kan betala livets nödtorft, tak över huvudet och vad därmed följer, kunna sköta det man har. Självbehärskning alltså och en viss självkänsla, som gör att man avundsfritt och utan oro kan se de andras lyx på sin person eller i sitt leverne.

För att kunna reda sig med vad man har finns det en verklig hjälp. Nämligen detta, som en författare i Idun en gång lärt ut: skriv upp vad du skall ge ut. Man står med 400 kronor i portmonnän och det ser ganska mycket ut! Men man har att ge ut omedelbart: skatt 250, gas 37, tvätt 26, en försäkringspremie 36 och en skolagning 12. Då återstår av hela förmögenheten kr. 39 och har man då vanan att åka i spårvagn 2 gånger om dagen = 40 öre och inte får flera pengar förrän den 1 i nästa månad, då har man inte för sina 400 råd att köpa den där söta och gränslöst billiga voileklänningen!

Gör upp för varje månad ett halvt år framåt vad ni måste ge ut: hyran, skatten, maten, lönen åt hemhjälpen, försäkringarna, tvätt, gas, lyse, bankaffärer (växelomsättningar, om ni har sådant) samt sätt till en post för diverse, som betyder tvål, hårnät, spårvagn, tandpasta etc. Vad som nu blir över är ert eget. Av detta kan ni sätta in på banken och klå er för. Blir det något över har ni det bra. Blir det bara litet över, får ni spara på kläderna — vad kan man egentligen an-

nars spara på? Så dyrt som allting nu är, blir besparingen på mat inte så stor — ni kan naturligtvis vinna 4—5 kr. i mån. på att familjen äter konstsmör i stället för äkta smör och jag tar för givet att ni i alla händelser inte åter två ägg till frukost! Men den verkliga besparingen gör man säkert mest i fråga om sina vanor. Att gå i stället för att åka spårvagn inbesparar mer än att äta margarin — såvida inte familjen består av tio personer!

Att överblicka sina utgifter framåt är sålunda säkraste vägen att vinna träning i konsten att ekonomisera. Men allt bör tagas med, exempelvis presenterna till födelsedagar etc., som för en stor del folk blir ett verkligt konto. Man vinner med det systemet känslan av att de pengar man har inte äro ens egna — de tillhöra husvärderna, handlandena, gasverket etc. och man blir aldrig helt fri från medvetandet, att slår man sig lös, uppstår en rubbning i planen, som måste jämnas. Och det medvetandet måste man alltid dragas med — om man vill försöka lära sig ekonomisera. Kan man aldrig få det, ja, då är man en säkert både lycklig och angenäm människa, vilkens trassel andra så småningom få lida för.

Men en sak kommer till. Det gäller för folks ekonomi samma regel, som för folks vandel i övrigt — solen lyser över rättfärdiga och orättfärdiga. Somliga sträva och slita, unna sig aldrig något, äro nöjda och glada ändå, uppnå det otroliga i försakelse. Och de få det aldrig bättre. Andra leva flott och högt, ta dagen som den kommer, leva i förskott med pengar och krafter — de ha det alltid bra, få ett stort arv i rätta stunden eller stora förtjänster, som ramla över dem och de sluta som den unge mannen i anekdoten, han som rökte så mycket, som husägare, vilket i våra dagar betyder villa i Storängen. Somliga måste göra skulder för att det är så lätt att göra dem — den första kategorien går fjättrad till jorden i hela sitt liv, den andra flyger från blomman till blomman. Ni minns nog litet var den komminister, det skrevs om i Svenska Dagbladet och som genom gåvor slutligen fick sin skuldbörda avlyft: det var ett hjärtslitande öde, livslångt straffarbete för en oskyldig. Men sådant är livet, just sådant.

Att predika sparsamhet för en liten tjänsteman med stor familj är förmätet för den som inte levat i samma kasus och det är lika hårt som att säga åt en kräftsjuk att hon skall massera sig för att bli smärt. Men vi äro nu en avsevärd mängd som ha skapliga inkomster och alla dessa göra dagligen den överraskande erfarenheten att inkomsternas stegring inte hjälper! Där måste ekonomiseringen träda till. Och vad jag närmast velat söka få fram är, att det är intressant och inte tråkigt att ekonomisera. Har man bara kommit på spåret går det bättre — det blir en vana. En vana, som gör livet lugnare.

Att vara ekonomisk är icke att fästa för stort avseende vid pengar. Det är att behärska dem och i längden göra sig oberoende av dem eller av de förnedrande obehag, som följer med att förakta pengar till den grad att man inte kan sköta dem.

Ingen kärlek är så rörande som den hemliga, tysta kärlek, vilken själv uppbygger sin försakelses klostermurar. JEAN PAUL.

En ung flicka uttalar sig i allmänhet mycket hårt om en förlägen man — och dock håller hon i smyg av honom.

SÖREN KIERKEGAARD.

Mina levnadsminnen.

Av HELENA NYBLOM.

(Forts.)

MEN SVENSKARNA ÄRO ETT MYCKET oekonomiskt folk. De slösa med sin begåvning, liksom de slösa med sina pengar. Man finner sällan det sega, långlivade fålamod, som dansken besitter. Liksom det finns somliga människor, som få något för sina pengar och andra, som inte få något, eller mycket litet, tycker jag, att svenskarna inte förstå att ta vara på allt det goda de ha fått. Om de hade mera uthållighet finns det inte det område, där de inte skulle kunna utmärka sig.

I Danmark finner man inte på långt när så många goda sångstämmor, och de äga inte samma klangskönhet som de svenska, men det är mycket allmänt, att folk intresserar sig för musik; ja, det anses nästan att det hör till en kultiverad familj, att sysselsätta sig därmed, direkt genom studium eller åtminstone genom att höra så mycket musik som möjligt. Och det är inte blott på musikföreningens konserter, folk sitter andäktigt lyssnande; också i Tivoli har jag med förvåning iakttagit en tyst, uppmärksam publik. I Stockholm vill man ha något att dricka, medan det musiceras, och man talar högt och skrattar, ofta medan det utföres riktigt god musik på offentliga ställen, till stor grämlse för dem, som ha lust att höra på.

Vad det angår, ha svenskarna mycket att lära av den danska, den tyska och den italienska publiken.

Hur ofta ser man inte i Tyskland en hel familj sitta på en restaurang och lyssna till musiken, frun med sin stickstrumpa och herrn vid sin ölsejdel, ur vilken de övriga familjemedlemmarna då och då få sig en klunk. Men alla äro tysta, därför att det spelas Beethovens eller någon annan av de stora mästarnas kompositioner.

I Venedig har jag hört dem spela härligt på Marcusplatsen. Jag minns bland annat en sommarafton, då de spelade Bizets: *Pêcheurs des perles*. Framför alla kaféerna var fullt av festklädda damer och herrar, men ute på torget, så nära musiken som möjligt, stodo män och kvinnor av folket. Några av dem gnolade sakta, men alla trängde sig så tätt upp intill musikanterna, som om de ville sluka instrumenterna. Åtminstone slukade de musiken med hela sin själ. Det såg man på deras ansikten. — — —

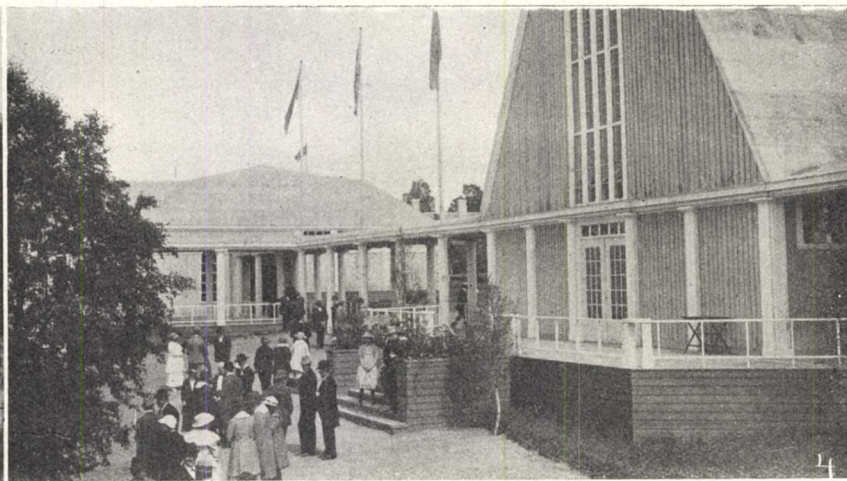
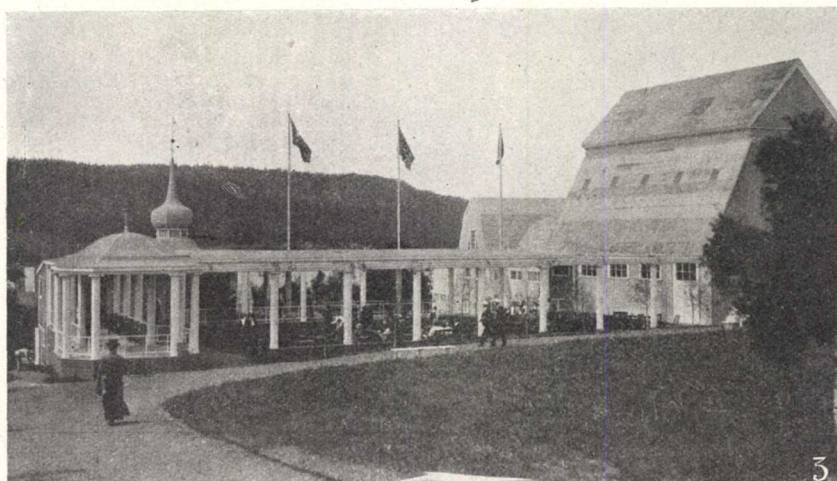
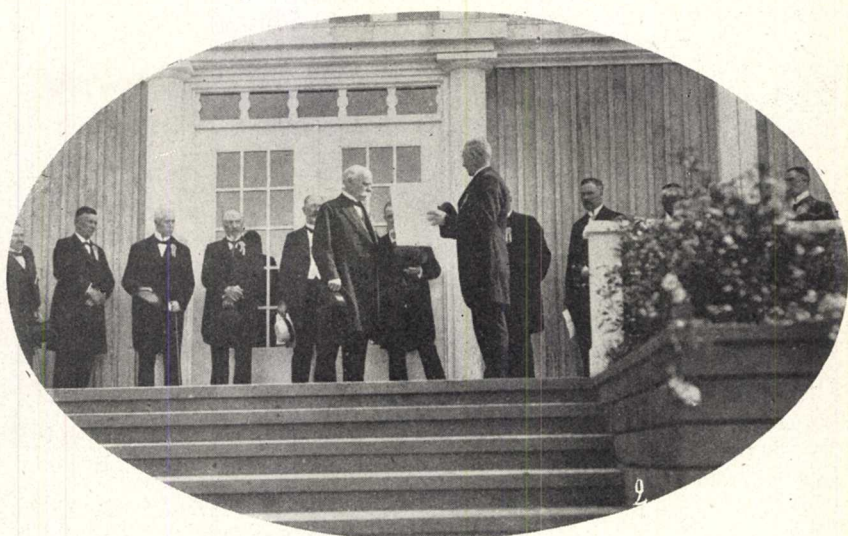
Det är för mig oförgätliga aftnar, som jag tillbragte i Köpenhamns Musikförening på den tiden, då Niels Gade var kapellmästare. Jag har tyvärr aldrig varit där senare och varken hört orkestern spela under professor Nerudas ledning eller operakapellet, anført av Johan Svendsen. (I Stockholm har jag ofta hört Neruda anföras, och i Sverige har jag hört alla min samtids största violinister, men därom skall jag skriva senare i mina minnen från Sverige.)

När jag tänker på alla de utmärkta och förträffliga människor, som gjorde min ungdomstid så rik, får jag inte glömma att nämna Helsted, som några år var min spellärare. I flera år hade jag spelat för fröken Anna Bruun, men hon hade alltid sagt, att hon förr eller senare skulle följa mig till Helsted, som hon ville skulle övertaga undervisningen med mig. Så vandrade vi alltså en dag till Nyhavn, där Helsted bodde i en mycket liten och mycket solig våning. Han var liten till växten, med ljus hår och ljusa mustascher, klädd i ett slags nattrock och en mössa à la Rafael. Anna Bruun hade alltid omtalat honom som något så upphöjt, att man nästan inte kunde se så högt, och det var med en helig bävan

(Forts. sid. 498.)

Ur sommarens krönika.

1—4. Jubileumsutställningen i Östersund. Landshövding Widén förklarar Jämtlands 100-års jubileumsutställning öppnad. — Landshövding Widén mottager jubileumsmedaljen i guld. — Jubileumspaviljongen och kontrollen. — Jubileumspaviljongen och maskinhallen. 5. Folklekar vid Hälsingestämman i Jerfsö. 6—8. Konstverk å svensk-amerikanska konstutställningen i Stockholm: Chr. v. Schneidaus porträtt av fru Thyra Peterson, Chicago, Kvinnohuvud av Arvid Nyholm och Landskap av Sandsén.

9

14

19

20

10

15

9. Svenska Chicagokören på Grands terrass. 10. Operasångare Holmqvist och professor Hillberg i svenska Chicagokören. 11. Kören sjunger på Skansen. 12. Utrikesministern friherre Palmstierna talar inför svenska Chicagokören på Skansen. 13. Körens solister med dirigenten Nelson i mitten. 14. Körmedlemmarna åse fotboll på Stadion. 15—17, 19, 20, 25, 26. Skolbarn från provinserna på Stockholmsbesök. Några situationer från inkvarteringen i våra

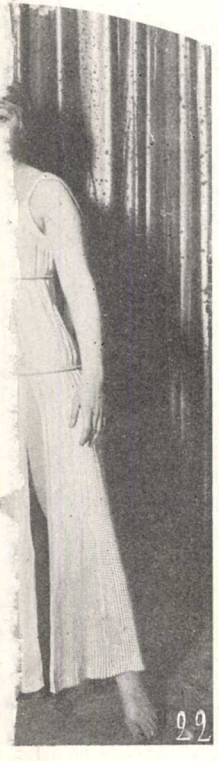
21

folkskolor. 18. Chicagokören på Blå porten. 21. Märta Reiners i Rolfs revy på Intima teatern. 22. Elna Gi-stedt som Sköna He-lena i Rolfs revy. 23. Lillie Eriksson i Rolfs revy. 24. Magda Björk-man i Rolfs revy. — 1—4. Foto Jonsson, Östersund. 5. Rehn-ström foto. 6—8. E. Holmén foto. 9—14. E. Holmén foto. 15—17. O. Ellqvist foto. 18. E. Holmén foto. 19—20. O. Ellqvist fo-to. 21—24. Almborg & Preinitz foto. 25, 26. O. Ellqvist foto.

13

18

25

26

11

12

17

16

22

23

24

(Forts. fr. sid. 494.)

jag första gången trädde fram för honom i hans hem. Jag hade spelat för honom en gång förr, hemma hos Anna Bruun, och han hade gett henne det rådet, att låta mig spela graciösa, hastiga kompositioner, där det förekom mycket *pp* och staccato. "Det breda och plastiska kan hon av sig själv", hade han sagt.

Han började nu min undervisning, som var en fortsättning av, vad jag hade lärt mig hos Anna Bruun, och allt vad jag lärde hos honom har varit mig till nytta genom hela livet.

Han uttalade den grundsats, som egentligen alla lärare borde ha: "Jag vill lära mina elever att kunna undvara en lärare".

Han lärde en att tänka. Med både vishet och klarhet gick han igenom ett musikstycke och gav en tydliga skäl för fraseringen. Vad det tekniska angår, har nog pianospelet gått betydligt framåt sedan Helsted undervisade, i synnerhet vad pedalbehandlingen angår, men de viktigaste elementen, hade han dock klart för sig i det sjungande spelet, som uppnås genom att aldrig släppa en ton, förrän man har berört den nästa, och den olika handställning,

som bidrar till att ge en ton karaktär. På ett så materiellt instrument som pianot får man ju göra upptäckter och försöka klargöra olika metoder för att ge tonerna olika färg. Helsted visade en, hur handställningen kan vara ett medel till att göra tonen mörk eller ljus, hotande, hemlighetsfull eller strålande, naturligtvis förutsatt, att man förstår den andliga mening, som kompositören vill ha uttryckt.

Jag fick tillåtelse att spela Bach och Beethoven. Han trodde inte riktigt på, att jag kunde förstå Bach, men då han fann, att det verkligen var med glädje jag spelade hans preludier och fugor, ingingo de oupphörligt i mina läxor.

Jag minns, att inte heller Heise ville tro mig, då jag uttalade min entusiasm för Bach, men då jag hade spelat för honom, sade han: "Jag trodde bara det var fruar på sjuttio år, som svärmade för Bach, men att unga damer på aderton också gör det, har jag inte vetat förr".

Min tro är nu den, att man är född med uppfattning av musik. Musikaliska barn gissa

sig till det samma, som de senare i livet uppfatta med sitt förstånd. Det förefaller mig fullkomligt meningslöst, när folk säger om någon, som föredrar musik på ett tråkigt sätt: "Ja, låt dem bara komma att uppleva något, erfara kärlek eller sorg eller andra gripande saker, så kommer de nog att lägga något i sin musik." Erfarenheten visar, att detta "något" som man väntar på, aldrig kommer, om det inte har varit där från födseln.

Helsted hade nog helst sett, att jag aldrig hade gift mig utan helt och hållet ägnat mig åt musiken, — men det blev nu annorlunda. Genom hela livet har dock musiken varit min största tröst, och jag anser den stå högst bland alla de sköna konsterna.

Till och med hos de största målare, bildhuggare och diktare, finns det dock nästan alltid något man kunde önska mera fullkomligt. En är bäst i färgen, en annan i teckning eller komposition. Men hos vilken finner man alla dessa goda egenskaper förenade? Likaså vet jag inte, att någon diktare har skrivit en sång, en berättelse, en roman, där man kan beundra och älska varje rad lika högt. — Men musiken! — I Beethovens sonater och symfonier skulle man inte kunna tänka sig en ton annorlunda, och jag kunde nämna många av de bästa kompositörerna, om vilkas verk man kan säga det samma. Kanske kommer det sig därav, att musiken är det mest omateriella av allt, liksom det hastigast försvinnande, när den från papperet strömmar ut i klanger.

*Alt som er bedst blev kort os givet,
Kort som Kærligheden og Livet,
Kort som Tonerne i en Sang!*

*

År 1861 i slutet av september reste jag med min far till Italien.

Ända från min första barndom hade jag hört så mycket om detta land och sett så många konstreproduktioner därifrån, att det tycktes mig välbekant länge innan jag hade varit där. Min mor kom aldrig dit. Nu blev hon hemma hos min bror Holger, som redan hade börjat arbeta på Konstakademien. Han var då fjorton år.

Vår resa gick över Holland och Belgien till London. Därifrån över Paris till Italien.

Holland gjorde ett starkt intryck på mig som ett ganska säreget karaktäristiskt land. Jag tror nästan, att man måste ha varit i Holland för att rätt kunna uppfatta dess konst, som så alldeles smälter tillsammans med dess natur, luft och färgspel.

Över de enformiga, låga slätterna darrar havsluften i fina silvertoner, och på himlen segla stora molnmassor fram, sådana, som blött bilda sig över havet. Den ständiga förändringen av ljus och skugga är nog orsaken till, att det rätt enformiga landskapet dock väcker intresse. Och så äro ju de holländska städerna så högst egendomliga, med sina kanaler och gavelhus, varav många datera sig från gamla tider. Jag vet inte, hur Amsterdam nu ser ut, men jag hoppas och antar, att man inte har fördärvat det med en modärn, intetsägande arkitektur, utan har haft mera respekt för historien och skönheten, än vad fallet är i så många andra av Nord-europas städer.

I Amsterdam besökte vi både de offentliga museerna och en del privata målningssamlingar. Naturligtvis var det huvudsakligen för att se så mycket av konsten som möjligt, som min far företog resan. Det var utomordentligt tilltalande att se, hur de rika familjerna som ägde många dyrbara tavlor, hade prytt sina hem med dem och inte hängt upp dem i ett särskilt galleri.

Jag glömmmer aldrig en sal i ett gammalt patricierhem, till vilket vi fått tillträde. Familjen var bortrest, men en betjänt visade oss

HYLIN'S EAU DE COLOGNE

”E·d·C.”

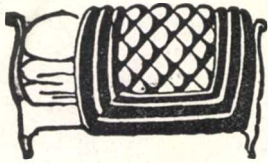
har en utsökt frisk, behaglig och varaktig doft och verkar styrkande på nerver och hud.

Den exklusiva damvärldens favorit-Eau de Cologne.

Köp en flaska på prov. E·d·C· säljes överallt.

**DUN
TÄCKEN**

**Varma, hållbara,
eleganta.**

J. SVENSSON & BOURGHARDT
Täckfabrik och Fjäderrenseri
VINSLÖV.

Katalog
på
begäran.

Rikstel.
20 &
121.

STEINWAY
Esamagasin för Steinway & Sons
Lundholms Pianomagasinet
Galebergsgatan 3A, Stockholm.

Gyllenhammar
Hafre-Gryn, Hafre-Mjölk, Hafre-Must
Ge Hälsa och Kratter!
OBS! Gyllenhammars pak. Hafre-
must för kläna personer och barn.

Goldwyn
TAND-CREAM

A.-B. De Förenade Kemiska Fabriker, Stockholm

Det är betydligt dyrare

att föda rättor-
na än att utrota
med "Rättut".
Av alla utrot-
ningsmedel för
rättor och möss
är "Rättut" effektivast och där-
igenom billigast. Gör ett försök
och följ noga bruksanvisningen.
Resultatet skall överträffa Edra
förväntningar. Säljes överallt.
Pris pr pkt Kr. 1.25.
Fabrikanter:
BERNE & ZETTERSTRÖM
Göteborg 58.

Genom en annons uti
Nya Wermlands-Tidningen
som är Vermlands äldsta och enda dagliga
tidning, träffar Ni över **10,000**
hem i länet och stiftet.
Huvudkontor: Karlstad.

**PHOSPHO-
ENERGON-
PILLER**
FORORDAS AV LÄKARE
☉ Vid allmän svaghet,
nervositet, överansträng-
ning och sömnlöshet. ☉
SÄLJES ENDAST I APOTEK
A. B. PHARMACIA, STOCKHOLM
Kontrollant: PROFESSOR A. VESTERBERG.

upp i salen, som var mörk, då vi stego in. Han öppnade då två stora luckor, som täckte glastaket, varifrån ljuset nu strömmade in i rummet. Det var sparsamt möblerat, med utsökt smak, och på väggarna hängde sex, åtta porträtt i naturlig storlek, föreställande familjens förfäder och målade av Hollands störste mästare. Även kan jag känna den ro och det liv, som strömmade mig till mötes från denna ståtliga sal.

Utan tvivel lider tavlor av att hängas upp massvis. Den ena skadar den andra, och intrycket blir oroligt. Japanerna hänga endast upp en tavla åt gången i sina rum. När de en tid ha sett på den, byter de ut den mot en annan. Så litet kan vi nog inte nöja oss med, men det blir säkert snart på tiden, att människor komma därefter, att de ta bort en hel del från sina hem i stället för att som nu är fallet — oupphörligt överhopa dem med mer och mer.

Hur härligt kan inte ett porträtt eller ett landskap verka, om man unnar det litet plats att leva och andas! Och hur likgiltigt går man inte förbi en vägg, som är överfylld med tavlor! För att inte tala om den smaklösa lust rika människor ha, att belamra sina rum med möbler. Hos många välbärgade familjer kan man finna så många byråar, klockor, länstolar; skåp o. s. v. o. s. v. samlade i rummen, att de göra intryck av en antikvitets-handel och inte av ett hem, där människor skola tänka och arbeta.

I Holland fick man intryck av något både förnämt och historiskt i de gamla patricierhemmen. De gjorde samma verkan, som deras gamla tavlor, där solstrålarna falla in på ett rutat marmorgolv eller dörren står öppen till en blomstersmyckad gård. Man får en egendomlig känsla av stilla, ostörd lycka.

Vill man riktigt lära känna den holländska konsten, skall man besöka gallerierna i Holland, där det finns det mesta av vad deras många stora mästare ha frambragt. Min far kände mycket av det, och dock bereddes det honom många glada överraskningar. Bland annat minns jag hans stora glädje vid att se v. der Helsts "Skyttegille". En och annan hade sagt honom, att de funno, att hans egen konst hade en hel del gemensamt med v. der Helst, och han hade inte känt sig vidare smickrad därav, då han blott hade sett ett par porträtt av denne konstnär och funnit dem rätt torra och tråkiga. Nu såg han honom här rikt representerad och beundrade i synnerhet hans "Skyttegille".

(Forts.)

Sommarteater.

SKANSSENS FRILUFTSTEATER HAR FÅTT en ny dragningskraft i Tor Hedbergs "Karlavagnen". Den med fin humor utformade herrgårdsbilden gör sig förträffligt i den vackra naturomgivningen. Och spelet är, särskilt vad huvudpersonen, den forne studenten sedermera landsvägsriddaren Esajas beträffar, första rangens konst. Hr *Hjalmar Peters*, som utför rollen, kan gott mäta sig med vad hans företrädare i uppgiften för några år sedan presterade på Svenska teatern. Denne förfallne luffare med alkoholistsens dimmiga och flackande blick är hämtad direkt från landsvägen och hans behandling av replikerna är lika äkta som dessas egen prägel är sann. Bland de övriga medlemmarna av Karlavagnens illustra lag märkas hr *Holms* orerande rytmästare och hr *Brunmans* pastor, en lyckligt karaktäriserad bild av en uppsaliensisk punschosse, som i sista ögonblicket kastat sig i kyrkans famn för att undgå de världsliga farorna.

Herr Gustaf Lindens regi förtjänar likaledes varma lovord.

Nya Alhambrateatern ger ett lustspel "Gifva ungar", lokaliserat av Algot Sandberg efter ett tyskt original. Det är varken bättre eller sämre än mycket annat inom genren, och de spelande göra synbarligen vad de kunna för att publiken skall få sig ett tempererat skratt i sommarvärmen.

ARIEL.

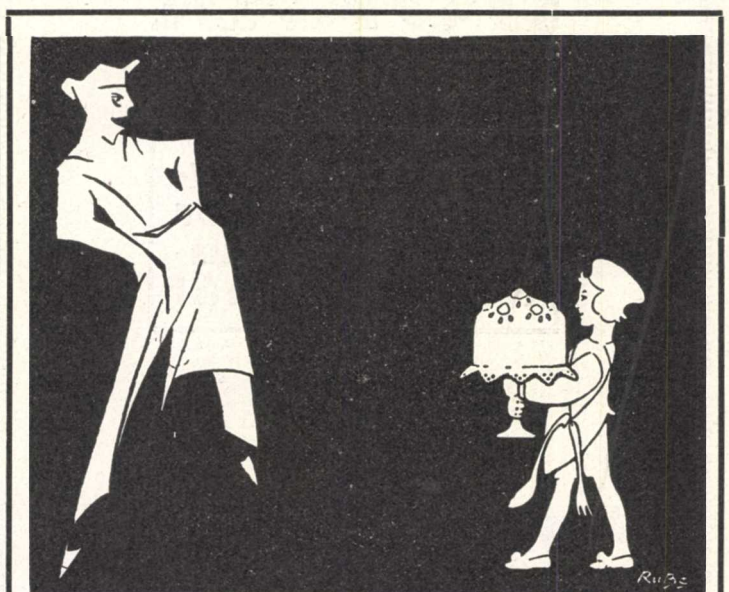
MANIOL
HENRIK CAHNS
(GLYCERIN-CREME)
FÖR HUDENS
SKYDD och VÅRD
INNEHÅLLER de finaste ölven för den mest önskliga hud, och görande ingredienser, absolut fria från skadliga ämnen.
DET BÄSTA FÖR HUDEN
I ALLA VÄDER.

NYTT!

MUSTADS IRIS

Smörblandat margarin

Prova och jämför med mejerismör.

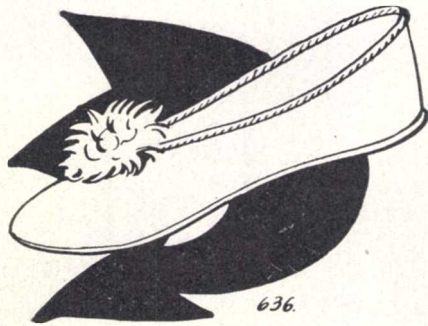

Se inte så förvånad ut!
QUICK-TÅRTAN
kan vem som helst göra.

QUICK-TÅRTAN, ett färdigt tårtnmjöl att tillsättas endast med vatten, finnes i mandel, vanilj, citron och mjuk pepparkaka. Pris pr paket om netto 400 gram Kr. 1.75. Till salu i alla speceri- och matvaruaffärer.

Tillverkare: **OVE LILIEBLAD & Co, STOCKHOLM.**
Riks 80289. Allm. 32796.

SOMMAR-TOFFLOR

Av kretong i olika blommiga mönster...	Kr.	4.75
D:o av shantung finnes i blågrått och lilas, silkesbollar i färg...	>	8.50
D:o av sammet i ljusblått, rosa och blågrått	>	9.50
D:o av siden, rutstickat med silkesbollar i färg, finnes i rosa, ljusblått, rött, svart och brunt	>	9.75
D:o av satin med sulor av läder finnes i ljusblått, rosa, rött, lilas	>	11 50
D:o av mörkgrön sammet med lädersulor och silkesbollar	>	12.50

STORT URVAL AV BARNTOFFLOR

I FILT, SIDEN, SATIN OCH SKINN

A_B NORDISKA KOMPANIET
DAMSKO-AVDELN.

RAPID-BORAX

Renaste och drygaste borax för toalett- och hushållsändamål

Tillverkas av
Aktiebol. Oxygenol
Kungl. Hovleverantör

Spalten om böckerna.

EPIGRAMMET. Novelleykel av *Gottfried Keller*, till svenska av *Teresia Eurén*, P. A. Norstedt & Söners förlag, rör sig om kärleksproblemet i en rad av sinnrikt varierade och poetiskt fängslande former.

Den unge naturforskaren doktor Reinhart är en Faust-natur, som en vacker sommarmorgon lämnar sitt laboratorium i syfte att göra livet självt till föremål för sina experiment. Den Mefistofeles som lockar honom bort från studerkammaren och dess vetenskapliga arsenal är ett epigram av följande lydelse:

*Hur vill av liljors vita kalk du skapa rosor röda?
En Galatea kyss! Hon ler — och se, dess kinder glöda!*

På äkta romantiskt vis och utrustad med den hurtiga naivitet, som lär ha funnits hos unga män i en länge sedan slocknad poetisk tid, kastar han sig till naturens bröst i den daggiga morgonen, säker om att där möta en Galatea, vilken han kan skänka den magiska kyssten.

De rön han gör inge honom emellertid vissa tvivel på möjligheten att lyckas framkalla det märkliga resultat som epigrammet utlovar, ehuru han slag i slag möter en tullvaktardotter, en prästdotter och en vårdshusflicka. Kyssarna skänka visserligen rodnad åt ett par kvinnokinder, men av det känslans liv han hoppats tända blir intet. Det strålande äventyret börjar dock, när han under sin ridd påträffar — icke slottet östan för sol och västan för måne, utan en vacker lantgård i en vacker park — och med en ung dam som härskarinna, till vilken han för övrigt har uppdraget att framlägga ett brev från prästdottern. Av misstag lämnar han först icke brevet utan det papper, på vilket han skrivit sig till minnes epigrammet. Innan felet blir rättat läser hon de två versraderna och dessa, plus brevvets innehåll, övertyga henne om den unge naturvetarens mera ovanliga egenskaper som individ.

Nu blir han under några dagar husets gäst, varvid han och den unga damen, vars namn är Lucia, mötas i diskurser om kärleken och äktenskapets evigt diskutabla problem. Men varje fall som sättes under debatt får sin belysning av en historia, och det är här Kellers frodiga fantasi och skarpa människokunskap uppenbara några av sina bästa sidor.

Novellen Regina syftar att visa hur klasskillnaden ingenting betyder i kärleken, då det älskade föremålet jämte ett fagert yttre besitter utmärkta själsegenskaper, som endast behöva odlas för att komma till sin rätt. Det är uteslutande Reginas stora finkänslighet, som slutligen bringar olycka över två människors eljes harmoniska samliv. Den fattiga friherrinnan är en gripande historia om heroisk försakelse, som till sist blir belönad med ljusa levnadsvillkor, samtidigt som hon med sin kärlek lyckliggör en man. Don Correa färgas av äventyrsnovellens starka kolorit, komponerad som den är med en dristighet i uppfinningen, som har sina rötter i spansk och fransk romantik från ett längesedan förlutet tidsskede.

Att läsa denna Kellers bok är som att företaga en resa genom trakter, där det ena intressanta sceneriet avlöser det andra och där man gör bekantskap med människor, som äro allt annat än vardagliga. Här är den schweiziske diktaren ännu mera än i Gröne Henrik uteslutande skald. Alla hans figurer leva i poesins solmättade luft.

Översättarinnan, fru Teresia Eurén, har gått till sin uppgift med samma omsorg som kännetecknat hennes föregående Kellertolkningar, såväl vad beträffar författarens prosaverk som lyriska diktning.

I serien Den nya romanen föreligger från Svenska Andelsförlaget ett synnerligen intagande prov på nyfransk prosakonst, nämligen *En väluppfostrad flicka* av *René Boylesve*, smidigt översatt av dr Gösta Gideon Molin. Bokens hjältinna, den unga Madelaine Doré är en fransk flicktyp från förra seklets mitt, en blyg viol från hjärtat av den franska landsorten och som enligt tidens sed och släktraditionens bud uppfostras i ett kloster till ett mönster av kvinnlig dygd. Musikaliskt begåvad utbildar hon sig till pianist och står i begrepp att inträda i de verkliga konstnärernas led, men hindras av sina anhörigas fördomar: det anstår ej en väluppfostrad flicka av god familj att bli konstnär och uppträda offentligt, det enda som låter förena sig med hennes ställning är att bli förmånligt gift, även om det ej finnes kärlek med i spelet. Följaktligen

AXA

Havre-gryn
" mjöl
" must

Giv barn och sjuklingar det finaste av allt:

AXA HAVREMUST

A.B. FÖRENADE PIANO & ORGELFABRIKER GÖTEBORG

Flyglar, Pianon, Orglar från landets förnämsta fabriker. Försäljningsmagasin. Stockholm: Drottningg. 28, Göteborg: Arkaden, Malmö: Österg. 28, Norrköping: Drottningg. 16, Gävle: N:a Kungsg. 26.

H. E. Ekströms
patenterade
Jästmjöl
välkänt sedan 45 år
Örebro Kem. Tekn. Fabrik

SINGER
DEN MODERNA SYMASKINEN

Husmödrar
ATTIKSPRIT

kommen alltid ihåg att
WINBORG'S ATTIKSSPRIT
har en oöverträffad arom och på grund av sin högre styrka ett mervärde av 30 öre per literflaska framför alla andra liknande fabrikat.

VARU-MÄRKE

MENTHOLATUM

INREGISTRERAT

Medel för utvärtes bruk. Kan begagnas vid många tillfällen. Ni gör en tjänst mot var och en, som Ni gör bekant med Mentholatum. Pris i tuber kr. 1:25; i burkar 1:50, 2:75 och 5:00. Finnes snart å alla apotek. Gratisprov genast. Sändes även direkt fr. Generaldepöten för Mentholatum, Österbrogade 4, Köpenhamn 0.

Som en nödhjälp

när muskelarbete gymnastik, massage och dietetiska föreskrifter inte hjälpa vid kronisk förstoppning, måste man använda avföringsmedel, skriver Professor med. Dokt. Poulsson i sin Lärobok i Farmakologi.

Tabletter och piller, sammansatta som Leo-Tabletter (milt verkande) och Leo-Piller (starkare verkande) kunna vid dylika tillfällen användas med stor fördel. De erh. på apoteken o. framst. av Aktiebolaget Leo i Hälsingborg.

**Fyrtornets
Fiskbullar
Kaviar
Sardiner**

RADHES ANJOVIS

i ostronsås, Kryddsill, Maljessill, Aptilbitar, Vingasill, Rensad anjovis i dill, Skunn- och benfri ostronanjovis Levereras i beckkrä!

**A.-B. Sveriges Förnåda
Konserverfabrike.**

GÖTEBORG Kungl. Hovlev.

Mot mal, kackerlackor, väggohyra, flugor och andra dylika insekter finnes intet bättre utrottningsmedel än

Kammerjäger.

Finnes i askar å 0,80 och 1,50 i alla Färg- och Kemikalieaffärer samt hos ensamimportörerna Aktiebol. Eug. Wingård, Malmö.

En verkligt ovanlig fråga

har firman Ahlén & Holm, Stockholm, riktat till den stora allmänheten i ett nyligen utfärdat erbjudande. Firman frågar nämligen om någon vill ha en präktig veociped av årets modell helt och hållet gratis. Den bortskänker i år 50 cyklar »Dalpilen» och söker nu aspiranter till dessa cyklar. Utdelningen står ej i samband med något som helst köptvång, ty ansökan är fri för vem som helst. Närmare upplysningar jämte ansökningsblankett kunna på begäran erhållas från firman genom att rekvrera den stora sammarkatalogen, som sändes gratis mot postförskott å 75 öre till porto m. m.

Nerlien

REGERINGSGATAN
FRAMKALLAR
KOPIERAR
FÖRSTORAR

Prenumerera på Idun!

FREJAMI
PASTILLERNA

fylla såväl hygienens som den goda smakens krav. Vålgörande vid fall av hosta, heshet och liknande åkommor.

REN SOCKERPRODUKT!

SALJAS ÖVERALLT!

måste Madeleine pruta av både på sina konstnärsdrömmar och de förhoppningar att få ge och motaga kärlek hon haft anledning att invagga sig i och som sitt livs mål inträda i ett respektabelt, men ytterst prosaiskt äktenskap med en man som är henne likgiltig.

Vad som gör romanen betydande är alltså icke händelseutvecklingen eller karaktärernas resning, ty alltsammans håller sig inom mycket begränsade mått. Men det är den fulländade skildringen av en ung kvinnas själsliv, förmågan att avslöja kvinnolynnets finaste skiftningar och icke minst själva övergångsårens stämningar, då barnet blir kvinna, som gör boken till ett konstverk, fyllt av graciös humor och finstämt vemod.

På samma gång författaren spirituellt utvecklar en art kärlekens filosofi betonar han i Madeleines öde livets obarmhertiga våldförande på personligheten, hur drömmar brista, krafter stäckas, viljor kuvas — ett av diktningens fundamentala motiv, eftersom livets brutenhet ständigt upprepar sig, men städse nytt, när det siktats genom en skalds temperament.

Av romanens övriga figurer framstår särskilt bilden av Madeleines mormor, denna äktfranska gamla fru med sin orubbliga konservatism och många provinsiella lynnesdrag. Hon verkar som en finskuren kamé med varmhartad blick, trots den stränga profilen.

Som ram kring den utsökta skildringen sluter sig det soldruckna Touraine med all sin vegetativa yppighet och sina måleriska städer och byar.

En gammal herrgård och andra ungdomsminnen av Bengt Aurelius (Magn. Bergvalls förlag) tillhör raden av ungdomsskildringar vari vi litet var kunna hitta drag och händelser, som erinra oss om vad vi själva varit med om i uppväxtåren. Författaren berättar om sin skoltid i Linköping med dess läraroriginal, glada kamratliv, läxpluggning och ej alltid oblodiga skärmytslingar med stadens gatpojkar. Ehuru det är gjort i den flyktiga skissens form stiger likafullt den svenska småstadsbilden, sådan den var för några årtionden sedan, fram i fasta linjer — dessa kullriga gator mellan låga gul- eller rödmålade gårdar, det ålderdomliga läroverkshuset i domkyrkans närhet och med lummiga almars eller lönnars sus kring sina murar, än med sitt stilla sorl, stadsparken, de små butikerna, människornas saktmodiga färdsl — hur den tavlan är oss både bekant och kär!

Och så den ståtliga gamla herrgården på landet, där ferierna tillbragtes hos avhållna anförvanter, även det tillhör många stadsmänniskors oförglömliga barndomsminnen. Författaren har med lätt hand gjort en idyll av motivet, och han dröjer vid detsamma med den glädje som födes ur ljusa hägkomster.

Ett antal dekorativa vignetter av Karin Hildinger-Hjelmqvist äro infällda i texten.

E. H—N.

Den unge tyske författaren Fritz Reck-Malleczervens roman "Fru Exotica", som i översättning av Julia Pripp föreligger å Svenska Andelsförlaget, hör till det slags böcker, som bör kunna fångas även den mest däsige sommar-vilare. Den skildrar denna för oss på en gång skrämmande och lockande miljö, (här någon sydamerikansk stad), där det yppiga gränsar intill det morbida, där feber och farsot rasa mitt under det naturen strör ut sina rikedomar. Här möter den unge man, som representerar det svalare och sundare Europa, sitt öde i form av "fru Exotica", den kreolska hertiginnan, som framstår som personifikationen av allt vad dessa trakter har att bjuda främlingen: det heta och förbrännande, det rusande och giftiga. — Skildringen är gjord med en fantasiens kraft, som håller läsaren till sista bladet fången vid "fru Exotica" och hennes land.

Alfred Fjelnens ("Sics") "Typer", varav en ny samling under en från de föregående varierad titel "Typer och Figurer", nu utkommit på Förlagsaktiebolaget i Malmö, hör obeskrivligen till det bästa i sin genre, som f. n. skrives i Sverige. Bland de "typer och figurer", diktaren denna gång drar fram, finner man folk från de mest olika områden, diktare och politiker, konstnärarfolk (såsom Albert Engström och Axel Ebbe) och bondehövdingar om vartannat. Fjelnens vers flyter fram okonstlad och naturlig, men en glänsande stilistisk elegans och en beundransvärt fyndig formgivning präglar alla dessa små skenbart så okonstlade rimmerier. Med en gnistrande kvickhet och fin uddighet drar diktaren fram de olika sidorna hos de avkonterfejade, och samtidigt ger ett rikt skaldiskt gemyt åt dessa vers värme och ett visst något, som lyfter dem högre och vidare än det journalistiska rimmeriets dagsländevingar i regel förmå bära. I Skåne kommer naturligtvis denna samling liksom de föregående att gå åt som smör för solen, och den förtjänar läsare och vänner också i det övriga Sverige.

E. TH.

BOSÄTTNINGSArtiklar

WIKMAN & WIKLUND

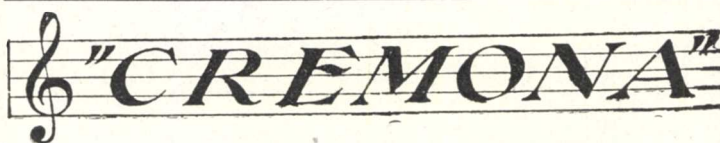
FLEMMINGGATAN 17, STOCKHOLM

Telefoner: Nannanrop

Om en moder vill se sitt barn växa och frodas

bör hon obetingat hålla sig till det välkända **NESTLÉ'S BARNMJÖL**

Erfarenheten visar, att detta smältes ovanligt lätt och gärna tages av barnet, som från dag till dag tilltager i vikt av sin Nestlé-soppa, bevaras från magsjukdomar och hudutslag och oavbrutet befinner sig väl.

Den moderna talmaskinen.

Tillverkad av utvalda träslag och med ljudledning, konstruerad enligt samma principer som violinen, kan den moderna "Cremona" återge musik renare och klarare än hittills kända apparater. —

Största urval av skivor.

A.-B. NORDISKA MUSIKAFFÄREN

St. Nygatan 11, Stockholm.

Göteborg, Malmö, Kristiania, Kristianstad.

Specialkatalog gratis!

SAL-LOGGEN

FÖR MOTOR- OCH SEGELBÅTAR.

Kontrollerar: Motor och bränsleåtgången, Ström och segelställning.

SVENSKA ACKUMULATORA-B JUNGNER, STOCKHOLM

Florodol-Tvålen

är damernas favorittvål och en idealisk barntvål

Cloettas

GULD-CACAO

och

CHOKLAD

För nämsta
svenska fabrikat
Säljas överallt

VINÄGRONS ÄTTIKSPRIT

ÄR BÄST FÖR

BORDET OCH KÖKET!

Bästa ingredienser

vid småbak förtjäna bli behandlade med bästa jäsningsmedlet. Gooda Jästmjöl är bäst och pålitligast. Säljes överallt i burkar å 25, 40, och 75 öre.

Handels-A.-B. Sten Sjögren & Co., Göteborg

Svält ej

Edra krukväxter. De leva ej enbart av vattnen. Giv dem Plantagen, ett på vetenskaplig grund sammansatt konc. växtnäringssalt erhålles på bleckburkar hos Frö-, Blomster-, Färg- och Kemikaliehandlare.

ÄNNU

är det ej

FÖRSENT

att verkställa
prenumeration
för sista halvåret

Kr. 8:25

Iduns julnummer
medföljer gratis till
prenumeranterna

Varje Husmoder

bör iakttaga regeln
att dagligen använda

Syster Ellas

Salva

Hushållsbestyren

och den ständiga beröringen med tvål och vatten göra huden hård och torr samt framkallar sprickor och inflammationer i huden. Dessa besvärliga följder av det dagliga arbetet avlägsnas som genom ett trolslag genom regelbundna ingnidningar med en antiseptisk och sårhelande salva, som snabbt uppsuges av huden samt gör händerna mjuka, behagliga och vita. — Drag nytta av andras erfarenhet och läs följande intyg:

På begäran vill jag med nöje intyga, att föreliggande salva, kallad »Syster Ellas Salva», visat sig som ett gott medel att benva huden och hålla den smidig. Särskilt lämpar den sig väl för dem, som ofta äro nödsakade till upprepade tvättningar med tvål eller såpa.

Sabbatsbergs Sjukhus, Stockholm, den 11 dec. 1919.

DAGMAR LUNDBERG
Sjuksköterska.

På begäran av Aktiebolaget Tekniska Fabrikens Herba har jag använt ett dess preparat, benämnt »Syster Ellas Salva», och funnit det synnerligen lämpligt att därmed ingnida röda och spruckna händer. Verkat även som ett kraftigt skydd mot kyla vid användning på ansiktet, varför jag den på det varmaste rekommenderar.

Stockholm den 12 dec. 1919.

HJALMAR FORSBERG,
Massör.

»Syster Ellas Salva» är verkligen utmärkt.

Stockholm den 7 febr. 1920.

EMMA MEISSNER.

På mitt toalettbord hemma och på teatern jnnes alltid »Syster Ellas Salva».

Stockholm den 6 jan. 1920.

NAIMA WIFSTRAND.

Händerna böra vara i bästa skick, om arbetet skall gå lätt, behändigt och kvickt. Skydda och värda därför dessa Edra viktigaste arbetsverktyg genom att varje kväll tillföra dem de renande, uppjukande och läkande beståndsdelarne i

»Syster Ellas Salva»

Försäljes å alla apotek, i sjukvårds- o. parfymaffärer samt hos färg- och specerihandlande.

Om salvan ej finnes hos Eder vanl. leverantör, tillskriv eller ring Generalagenten A.-B.

Tekniska Depoten
STOCKHOLM
Rikstel. 187 89

IDUNS SKÖNHETS- INSTITUT

(Forts.)

N:r 87. Vet Fru Skönhetsdoktorn något medel, som gör ett ärr (i ansiktet) mindre synligt? Elvi 27 år.

Det är knappt räddigt att själv experimentera därmed. Vänd er till en hudläkare, så får ni höra om något kan göras.

N:r 88. Kära Skönhetsdoktor, giv ett råd åt en olycklig ung flicka, som mycket lider av — skratta ej! — onormalt tjocka ben. Jag är även annars ganska bastant och tänker på allvar börja banta men är rädd att benen ej komma att reduceras i nämnvärd grad. Hjälper massage? n. b. utförd av mig själv, då jag ej har råd anlita massör eller gymnast. Vill ej gärna försöka promenader och sport, hoppas detta ej heller har bidragit.

Astrid.

Ni behöver alls inte anlita massör eller gymnast, om ni själv dagligen utför lämplig gymnastik. Särskilt för tjocka ben anbefalles följande rörelse: Lågg er rak på golvet med armarna i sidorna, höj benen rätt upp utan att röra överkroppen, håll dem i luften medan ni räknar till tjuugo och sänk dem sakta; upprepa rörelsen 10 gånger. Om ni alla dagar tar en serie gymnastiska rörelser vid er morgontoalett (vid öppet fönster och under djup andning) innan ni fått på er kläderna, skall ni snart få se att er kropp blir smidigare. Promenader och sport bör ni visst inte undvika, snarare tvärtom. Därtill ofta bada. Naturligtvis bör ni i er diet undvika fettbildande saker.

N:r 89. Snälla Skönhetsdoktor, giv mig ett gott råd. Jag har tämligen mörkt hår men ljusa ögonhår. Har använt matolja för att få dem mörkare, men ingen förbättring synes.

Kokett Göteborgska.

Ricinolja är bättre än matolja. Se ett medel i sv. på fr. 68 i n:r 24.

N:r 90. Vore så innerligt tacksamt om Fru Skönhetsdoktorn kunde säga hur jag skall få mina ögonbryn mörka och tätta. — Mina syskon ha alla mörka ögonbryn och ögonfransar, men jag har ljusa, trots att mitt hår är mörkt.

»Höppfull skogsflicka».

Se föregående svar samt sv. på fr. 68 i 24.

N:r 91. Jag vore tacksam ifall Skönhetsdoktorn ville råda mig hur jag bör behandla min 7-åriga flickas hår, som är ljus och lockigt, så att det får bibehållas sin ljusa färg; det visar anlag för att mörkna. Det är ej tjockt, skall jag då klippa topparna?

Anna.

Här, som vid en så späd ålder visar anlag att mörkna, kan nog ej med något naturligt medel bibehållas ljus. Tvätta det en gång i månaden, lägg litet borax i tvättvattnet och avkok på kamomill i sköljvattnet. Det bör så där varannan eller var tredje månad klippas i topparna, isynnerhet om håren vilja klyva sig. Se tvättmedel med ägg, som är särdeles bra för blont hår, i sv. på fr. 25 i n:r 14.

Fru Skönhetsdoktorn.

Vilka Avföringsmedel

bör man använda?

Det är en allmänt bekant sak att många människor lida av kronisk förstoppning och att de därför nödgas dagligen använda avföringsmedel. För dessa människor är det då av betydelse att veta, vilka medel de böra använda. En mycket bekant norsk farmakolog, professorn vid Kristiania universitet med dokt. Poulsson påpekar i sin lärobok i Farmakologi, att åtskilliga allmänt brukliga medel av olika orsaker icke äro lämpliga att använda vid kronisk förstoppning.

Om extrakt av Sagradabark och aloe skriver däremot professor Poulsson, att de båda äro mycket användbara medel vid kronisk förstoppning, och framhåller att dosen av aloe vid längre tids användning icke behöver ökas utan ständigt verkar på samma sätt, vilket ju är en mycket viktig sak. Det är i huvudsak dessa två ämnen tillsammans med litet phenolphtalein som användas vid fabrikationen av Leo-tabletter och -piller. Leo-tabletter äro mildt verkande och Leopiller starkt verkande avföringsmedel. Båda användas mycket å sjukhus och av läkare samt erhållas på apoteken.

Billiga o. bra äro: **VIKING-Sveriges Urmakare** Kares A.-B:s äkta **Väckarur**

Förnicklat fodral med mässingsbotten. Stort mässingsverk. Kraftig väckning. Säljas under garanti av alla **Urmakare.**

Nervsjuka, Blodfattiga, Nervösa och Svaga.

Regipan överträffar allt.

Herr B. Ehrnman i D. skriver: Jag har använt Edert nervstärkande preparat Regipan och är fullständigt tillfredsställd med resultatet. Det håller icke blott vad det lovar, i motsats till så många obskura preparat, som översvämma marknaden, utan dess verkningar överträffar t. o. m. det sagda. Det har hjälpt mig i återställandet av hälsan vida mer än många andra dyra kurer och medel, o. kan jag rekommendera det till envar.

Regipan hjälper icke blott snabbt och säkert vid nervsvaghet, utan även, såsom hundraden entusiastiskt intyga, vid dålig matsmältning, blodbrist, förtidigt åldrande, kraftnedsättning, skrofler, trötthet, undernäring, impotens o. d. Plågas icke heller ni längre utan gör ett försök med det berömda Regipan. Det är isynnerhet ombärligt för andligt och kroppsligt överansträngda.

Regipan bedömes fördelaktigt av läkare. 1 ask 5 kr. plus porto, 3 askar 14 kr. fraktfritt. Skulle ni först vilja ha närmare förklaringar ang. Regipan, så sänd oss Eder adress och vi skicka Eder per omg. gratis och franko en intressant bok »Cellkärn-Läran».

Skriv dock redan i dag, ty detta erbjudande gäller blott en kortare tid. Pharm.-Diätetisk Industri, Jakobsbergsgatan 33, 1 tr., Stockholm, B 7.

Dr E. Dujardins Kosmetiska Kliniker, Köpenhamn.

Spec. Paraffinbehandling av ansiktsfel (såsom vanprydande form på näsa, mun, kinder, haka och byst) samt ärr, rynkor och andra missbildningar. Amagertorv 31, tisd. o. fred. 4.30—6. Byen 51. Privat Telf. Godth. 41 y.

Skönhet och ungdom åt alla!

Yvy-tvålen är den enda tvål, som verkligen förmår återgiva åt anletsdragen det tilldragande och tjugande behag, som endast ungdom och hälsa i förening annars förmår återgiva. Yvy-tvålen uppfyller de högst ställda anspråk och är den enda, som håller måttet i alla avseenden. Beståndsdelarna äro de renaste, sorgfälligaste, utsökta med stöd av vetenskapen och under noggrannaste beaktanden av hygiens fordringar med tillsats av de mest utsökta essenser på detta område. På grund av det balsamiska och välgörande inflytandet på huden, försvinner på kort tid finnar, fräcknar, solbränna m. m. Yvy-tvålen är prisbelönt både in- och utlandet. Tusenden äro de som prisat och lovorda Yvy-tvålen såsom alldeles enastående på detta område.

Yvy-tvålen säljes i varje välsorterad affär från Ystad till Haparanda.

Osterlin & Ulrikssons Tekn. Fabrik.

HUSMÖDRAR KÖP

Nux!

NUX

A-B AGRA

NÖTKÄRNE-MARGARIN

Ett delikat margarin för smörgäsbordet och hushållet

**Lediga platser
Platssökande
Inackorderingar
samt
Diverseannonser
återfinnas i B-numret.**

SVAR

På den i n:r 25 införda serien frågor följer här nedan svar, och har redaktionen ansett, att priset för bästa svaret, 15 kr., denna gång bör tillfalla signaturen "Alma mater", vadan innehavarrinnan av denna signatur behagade anmäla sig å vår byrå för beloppets utbekommande.

N:r 55. Bäst att genom läkareundersökning få uttrönt orsaken till asthman, då denna nämligen kan vara av olika karaktär. Nervösa personer lida stundom av denna åkomma, men bli vanligen lätt återställda genom att föra ett regelbundet liv, undvika ansträngande arbete, intellektuellt och kroppsarbete (måttligt trädgårdsarbete torde ej skada), frisk luft dygnet om, gärna vistelse i hög luft och mildt klimat. Förkylning bör undvikas, ej missbruk av tobak. Vissa dagliga gymnastiska övningar, i synnerhet andningsgymnastik vid öppet fönster. Då ni fått visshet om att eder mans astma är av detta godartade slag, vill jag gärna sända ett schema för nyssnämnda övningar, vilket med gott resultat följes av min man, som en tid besvärades av nervös andfäddhet. Ett medel, som myc-

(Forts. i B-numret.)

Eder hälsa är beroende av fötternas vård.

Ett universalmedel mot alla fotåkommor är

VIGORS FOT-SHAMPO

Effektivt, beprövat medel mot ömma och svullna fötter, mot svettning och fjörhårnader.

Förordas av läkare och sjuksköterskor.

Finnes att tillgå hos varje välsorterad affär för toalettedel i Sverige, Norge, Danmark, Finland o. Östersjöprovinserna.

Pris i Sverige, Norge, Danmark 75 öre pr sats.

Tillverkas av
**Kemisk-Tekniska
Fabriken
VIGOR**
Allm. 32613 - Riks 21662
- STOCKHOLM -

TVÄTT-PULVRET RENEN

Oskadligt för händer och kläder.

Populärt genom sin stora tvålhalt och renhet.

RENE

SCHHEELS GÖTEBORG

55 Kungsgatan **Almedahls Försäljnings-Magasin,** **55 Kungsgatan**

Kontoret 21 66. **GÖTEBORG.** Butiken 11 31.

Rikhaltigt urval av **Linne- och Bomullsartiklar.**

Levererar fullständiga **Linneuppsättningar** för Hotell, Restaurationer, Sjukhus, Badhus, Ångbåtar och Privathem samt Brudtystyrslar.

Broderier. Spetsar. Färdigsydda damunderkläder. Dag- och nattskjortor, vita o. kulörta skjortor. m. m.

Sydsvenska Kredit Aktiebolagets
ställning den 30 juni 1920.

Tillgångar:	Skulder:	
Kassabehållning	7,421,756:29	Aktiekapital .....
Obligationer	12,214,583:—	Reservfond .....
Fastigh. o. inventarier	7,283,633:12	Dispositionsfond .....
Reserver mot säkerhet	146,377,011:13	Pensionsfond .....
Växlar	104,238,127:37	Depositions- o. kapitalräkn. ngar .....
Kreditiv- och löpande räkningar	82,873,945:53	Sparkasse äkning .....
Hos inhemska banker	421,700:82	Giro- o. löpande räkn. .....
» utländska		Postre nissväxlaräkning .....
för egen räkning		Till inhemska banker .....
kr. 18,889,091:74		» utländska .....
för andras räkning		Av utl. banker insatta .....
kr. 9,025,367:97		Å andra räkningar ...
Å andra räkningar ...	24,334,140:68	
	Kr. 413,109,359:67	

Döfva HÖRA

Den amerikanska elektriska **hörapparaten ACOUSTICON**, som är världens förnämsta, kan nu regleras i 6 stycke grader efter örats olika hörsel förmåga. Förordad av öronspecialister. Oumbärlig för lomhörda i kyrka och teater. För efterapningar varnas.

Öronmassageapparaten MASSAGON botar susning för öronen. ACOUSTICON är tillerkänd guldmedalj i St. Louis och den Engelska kröningsmedaljen i guld. Användes av H. Maj:t Ankedrottningen av England och Prins Carl av Sverige. Begär katalog och intyg. Ensamförsäljare för Sverige: MALMÖ BANDAGE ETABLISSEMENT, Per Veijersgatan 9, MALMÖ 1. — Telefon 49 75

BRITTISKA UNIVERSITET

I Storbritannien finnas 18 universitet, vilkas lärarstab och elevantal äro ungefärligen följande:

Universitetet	Lärarstab	Studenter
Universitetet i Aberdeen.....	84	1024 (328 kvinnliga)
» » Belfast.....	66	685
» » Birmingham.....	141	874
» » Bristol.....	222	895 (241 kvinnliga)
» » Cambridge.....	138*	3676 (1914)
» » Dublin (T. C. D.)..	100	1285
» » Durham.....	151	961 (33 kvinnliga)
» » Edingburgh.....(c)	200	2529 (546 kvinnliga)
» » Glasgow.....	158	2916 (662 kvinnliga)
Irländska nationaluniversitetet.....	157	1774
Universitetet i Leeds.....	186	1065 (204 kvinnliga)
» » Liverpool.....	214	1170 (305 kvinnliga)
» » London.....	800—900	4086
» » Manchester.....	238	1268
» » Oxford.....	159*	3045 (450 kvinnliga)
» » St. Andrews.....	93	508 (200 kvinnliga)
» » Sheffield.....	146	399
» » Wales.....	164	1319 (437 kvinnliga)

* Dessutom finnes ett stort antal kursledare och docenter.

(Universitetsnotarierna lämna på begäran alla närmare upplysningar.)

DEN NYA ENGELSKA "PH. D."-GRADEN.

Flera brittiska universitet ha nu inrättat en "Ph. D."-grad, som torde lämpa sig speciellt för svenska studenter.

- Varje med universitetsexamen försedd studerande, tillhörande något, av härvarande universitetsmyndighet, godkänt svenskt universitet, äger inskriva sig vid brittiska universitetet för att idka studier i och för vinnande av "Ph. D."-graden.
- Denna grad kan vinnas inom alla fakulteter, den teologiska, juridiska, medicinska, humanistiska, naturvetenskapliga, tekniska och kommersiella.
- Den beräknade studietiden vid brittiska universitet uppgår till omkring 2 år.
- Graden i fråga kan vinnas genom en avhandling jämte skriftlig eller muntlig tentamen, om så anses önskvärdt.

ALLA UPPLYSNINGAR

beträffande kurser, levnadsomkostnader jämte andra detaljer, kunna på begäran erhållas från

**THE UNIVERSITIES BUREAU
IMPERIAL INSTITUTE, LONDON.**

"PROSIT"

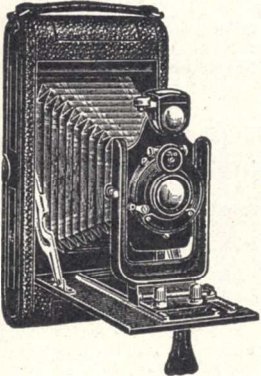

Snuva är en tråkig gäst
Pix är bra o. **Pix** är bäst!

Åskar i förseglade omslag: 75 öre
och i påsar: 25 öre.

AMATÖRKAMEROR

av ledande världsmärken

Ica, Goerz, Voigtlander

Contessa, Butcher, Houghton

samt alla slag av förnödenhets- &
förbrukningsartiklar för fack- &
amatörfotografer.

Illustrerad katalog kostnadsfritt.

AKTIEBOLAGET ARTO,
Malmö.

SÖDRA FÖRSTADSGATAN 2.
Rikst. 5276 och 5622.

Begär alltid

MAIZENA

Oöfverträfflig

till

såser,

bakning,

maizenagröt

etc.

EN KOPP
HULTMANS
RENA
CACAO

är det bästa
på hela dan!

En världsberömd pianist,
som var rädd om sina händer,
försäkrade dem för
millioner kronor

**SKONA
HÄNDERNA**

Mången flitig husmoder vet av bitter erfarenhet, huru förstörda och fula händerna bli efter hushållsarbetet, om skarpa rengöringsmedel såsom såpa, tvättpulver eller vanlig tvål användes. Man bör därför alltid försäkra sig om en absolut ren, oförfalskad tvål, icke allenast för ömtåliga tygsorter, utan även för stortvätt, skurning och allmän rengöring.

Husmodern, som är rädd om sina händer, försäkrar dem genom att använda en ren tvål

Sunlight är absolut ren, oförfalskad och oskadlig. Detta garanterar fabrikanterna, i det en belöning, av Kr. 20,000 tillfaller den, som kan bevisa motsatsen — en fullständig försäkring mot skada till händer eller kläder vid användandet.

Försiktighet
är en dygd

Sunlight är också billigast i bruket.

Ärlighet
varar längst

I såpa, tvättpulver, vanlig tvål och andra mindervärdiga preparat förekomma oftast fyllnadsämnen, tillsatta endast och allenast för att öka såpans eller tvålens vikt. Sunlight däremot är alltigenom tvål.

ANVÄND DÄRFÖR ALLTID

SUNLIGHT TVÅL

Oatine

UTSEENDET ÄR DET VIKTIGASTE,

därför bör ni värda er hud med omsorg var dag.

OATINE—HAVRE—CRÈME har varit skattad ända från forntiden, och damerna nu förstå att värdera denna enastående crème, på grund av dess glänsande egenskaper.

OATINE tränger ned i porerna, dit tvål och vatten icke kunna nå; när den blott lätt ingnides och avtorkas strax därpå, skall ni få se, att huden har blivit fullständigt ren från damm och smuts, och den blir vid ihållande behandling ungdomligt frisk och sammetsmjuk.

OATINE—HAVRE—CRÈME fås i vanlig storlek i tub eller burk, stor burk innehåller 3 gånger så mycket.

OATINE SNOW är vit som snö, den uppsuges i huden, vid lätt ingnidning, den uppfriskar och svalkar huden, som vid ihållande behandling blir klar och vacker. I burk av 2 storlekar, den senare innehållande 3 gånger så mycket som den förra.

OATINE—HAVRE—PUDER är väluktande och välgörande för huden.

Fås överallt, skriv eljest till

THE OATINE COMPANY'S GENERALDEPOT FÖR SKANDINAVIEN
Kr. Bernikowsgade 1, Köpenhamn.

THE OATINE COMPANY
LONDON & PARIS.

UTMÄRKT!!
Blankat med **VIKING**.
Då kan man göra sin
morgontodlett.

